

Tokiko agenda 21: *Iraunkortasunerako Udal prozesua* *Ean*

II. Dokumentua: Iraunkortasunerako Ekintza-Plana

2005eko abendua

UDALTALDE 21 URDAIBAI-BUSTURIALDEA

UDALTALDE 21 URDAIBAI-BUSTURIALDEA ESKUALDE-BATZORDEA

IHOBE, S.A.

Xabier González. Teknikaria
Mª Mar Alonso. Teknikaria
Agate Goyarrola. Teknikaria
Josu Sanz. Teknikaria

Gernika-Lumoko Lanbide Ekimenak Zentroa

Amagoia Beika. Zuzendaria

U21 Urdaibai-Busturialdeko Batzorde Teknikoa

Joseba Irazabal. Udaltalde 21ko Teknikari-koordinatzailea
Rafa Ensunza. Gernika Udaleko Izartu-ren Teknikaria
Gaizka Aurrekoetxea. Bermeo Udaleko Ingurumen Teknikaria

Eako Udala

Arduradun politikoak
Asier Madarieta Juaristi
Koldo Gonzalo Sanz
Miren Zuriñe Juaristi Ortuzar
Aitor Larrinaga Cortabitarte
Mari Luz Lekue Lizundia
Iñaki Renteria Corta
Ane Miren Eiguren Arano

Udal parte-hartzaileak

Pedro Isasi. Ajangizko alkatea
Andoni Mingo. Arratzuko alkatea
Joseba Andoni Apraiz. Bermeoko zinegotzia
Javier Gondra. Busturiako alkatea
Asier Madarieta. Eako alkatea
Miren Lourdes Eiguren. Elantxobeko zinegotzia
Ager Lejarreta. Ereñoko zinegotzia
Iñaki Madariaga. Errigoitiko alkatea
Gorka Uria. Foruko zinegotzia
Miren Arantza Madariaga. Gautegiz-Arteagako alkatesa
Juan Félix Arejita. Gernika-Lumoko zinegotzia
Gurutze Solabarrieta. Ibarrangeluko zinegotzia
José Antonio Bastegieta. Kortezubiko alkatea
Ramón Urresti. Mendatako alkatea
Joseba Iñaki Lejarraga. Morgako alkatea
Miren Nekane Garayo. Mundakako alkatesa
Frantzisko Jabier Ondarza. Muruetako alkatea
Francisco Javier Gezuraga. Muxikako alkatea
Lourdes Aboitiz. Nabarnizko alkatesa
José Félix Goiri. Sukarrietako zinegotzia.

Aholkularitza-taldea: Ingurune S.L.-Prospektiker, S.A.

Julen Rekondo Bravo. Teknikaria
Arkaitz San José Martínez. Teknikaria
Jon Torre. Teknikaria
Ane Bustinduy. Teknikaria
Ibón Zugasti. Teknikaria
Mikel Irasuegi. Teknikaria

0. AURKIBIDEA

1. AURKEZPENA.....

2. DIAGNOSTIKOTIK EKINTZA-PLANERA.....

3. IRAUNKORTASUNERAKO EKINTZA-PLANA

3.1 HELBURUAK

3.2 EGITURA ETA EDUKIAK

3.2.1 EKINTZA-PLANAREN EGITURA

3.2.2 EKINTZA-PLANAREN OINARRIZKO EZAUGARRIAK

3.2.3 KARAKTERIZAZIO EKONOMIKOA ETA EKINTZAK BURUTZEKO ERANTZUKIZUNA

3.2.4. EKINTZEN KARAKTERIZAZIOA.....

3.3 ILDO ESTRATEGIKOAK, PROGRAMAK ETA EKINTZEN LABURPENA, ETA HELBURUEN LEHENTASUNA

3.4 EKINTZEN FITXA DESKRIBATZAILEAK

4. EKINTZA-PLANAREN SEGIMENDUA.....

4.1 AURKEZPENA

4.2. IRAUNKORTASUNERAKO ADIERAZLEEN SISTEMA

4.2.1 EZAUGARRIAK

4.2.2 HAUTATZEKO IRIZPIDEAK

4.2.3 METODOLOGI-ERREFERENTZIAK.....

4.2.4 PROPOSATUTAKO ADIERAZLEEN SISTEMA

4.2.5 ADIERAZLEAK DESKRIBATZEKO FITXAK

1. AURKEZPENA

Tokiko Ekintza-plana tokiko kudeaketa eta politikak iraunkortasunaren alde zuzentzeko borondatezko tresna bat da, eta lortu beharreko helburu-multzo baten bidez eta eskala lokalean hainbat urteko epean gauzatu beharreko ekintzen bidez egituratzen da. Ekintza-plana Tokiko Agenda 21en funtsezko tresna eratzaileria da.

Tokiko Ekintza-planaren funtsezko helburua da udalerriri iraunkorragorantz aurrera egitean aurrerapen ekonomikoa, zuzentasun soziala eta ingurumenaren babesa bateratzea sustatzen eta bateratzen uzten duena eta herritarren bizi-kalitatea hobetzen duena.

Tokiko Ekintza Planak udalerrian aurrez egindako azterketa eta diagnostiko zabal batean oinarritzen dira. Azterketa horren bidez, gaur egungo barne-ahulezia eta –indar nagusiak eta etorkizuna muga dezaketan aukerak eta mehatxuak identifikatzen dira.

Ekintza-planak, batetik, plangintza estrategikorako tresna dira, udalerriri gisa lortu beharreko helburuak eta ikuspegia ematen baitituzte estatutik eta egungo joeratik abiatuz; eta, bestetik, hainbat sektoretako ikuspegiaren eta lehentasunen adostasuna dira.

Zentzu honetan, agiri honetan kontuan izandako kapituluak ondoko hauek dira:

DIAGNOSTIKOTIK EKINTZA-PLANERA

Ondoko hauek barne hartzen ditu: Egungo egoeraren Diagnostikoa, udalerriri kontuan hartutako gaikako eremu bakoitzean dituen joerak eta, hortik aurrera, Ekintza Planaren geroago islatuta agertzen diren jarduteko helburu erlazionatuen ezarpena.

IRAUNKORTASUNERAKO EKINTZA- PLANA

Eako Iraunkortasunerako Ekintza-planaren edukien deskribapena eta karakterizazioa barne ditu, Ildo Estrategikoen, Ekintza-programen eta Ekintzen azalpenaz zein deskribapenez, eta Planaren karakterizazio zehatzez.

EKINTZA- PLANAREN SEGIMENDUA

Eskema moduan, Ea udalerriko Tokiko Agenda 21 prozesuaren segimendurako diseinatutako Iraunkortasunerako Adierazleen Sistemaren deskribapena eta karakterizazioa aurkezten da, udalerriko egoera eta Iraunkortasunerako Ekintza-planaren ezarpeneko garapen-maila urtean behin ebaluatzeko moduan.

2. DIAGNOSTIKOTIK EKINTZA-PLANERA

Azterketako eremu desberdinetan definitutako Diagnostikoko elementuetatik aurrera, ondoko orrialdeetan Iraunkortasunerako Ekintza-planaren esparruan garatzekoak diren jarduteko programen identifikazioari ekiten zaio.

Datozen orrialdeetan Diagnostikoko elementuak eta lotuta dituzten iraunkortasun-helburuak taulen moduan erakusten dira, aztertutako gai desberdinen arabera egituraturik:

- Garapen soziala
- Garapen ekonomikoa
- Lurralde-antolamendua eta hirigintza
- Ingurumen-bektoreak
- Udal-kudeaketa eta herritarren parte-hartzea

Gai bakoitzari dagokionez, Diagnostikoko Elementuen hasierako zerrenda bat erakusten da, bi zutabetan egituratuta: alde batetik, kontuan hartutako gaiaren Diagnostikoko Elementuen multzoa; eta bestetik, erlazionatuta dauden iraunkortasun-helburuak.

Diagnostikoko zenbait elementu desberdinen artean dagoen lotura estua dela eta, kasu batzuetan horiek multzokatzea erabaki da, eskuineko zutabearen planteatutako programak elementuen multzo oso bati lotuta egonik.

Iraunkortasun-helburuak *Ekintza-Programak* bihurtuta aurkituko ditugu 3. kapituluan, Ildo Estrategikoetan edo helburu orokor handietan kokatutako helburu zehatzen antzera. Halaber, Programa bakoitza Planaren ekintza zehaztuetan adarkatuko da.

Diagnostikoko elementuen eta iraunkortasun-helburuen taulak

GARAPEN SOZIALA	
DIAGNOSTIKOKO ELEMENTUAK	IRAUNKORTASUN-HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1980ko amaieratik 2004ra arte, biztanle-kopurua nahiko berdin mantendu da, eta egun 820 biztanle inguru bizi da. ▪ Kanpoan bizi edo lan egiten duten herritarrak asteburuetan edo oporretan etortzen dira. ▪ Egitura demografikoa nahiko zaharra da. Hala ere, gazteek bertan bizitzeko aukera egin dute. ▪ Biztanleria gehiena herrigunean, Natxituan eta Bedaroan bizi den arren, badira beste hainbat gune edo auzo gehiago: Olagorta, Aldebaster, Angelutxu, Ola, Alloa, Urtza eta Mendiola. ▪ Gizarte zerbitzuen kudeaketa udaleko sail baten bidez gauzatzen da, eta bazterketaren eragina oso urria da. ▪ Osakidetzako kontsultategia eta farmazia bat badira, eta udalerriri dagokion anbulatoria Lekeitiokoa da. ▪ Eako Herri Eskola zabaldu berri da, eta 0-3 urte bitarteko zikloan 9 ikasle D hizkuntz-ereduan matrikulatu dira. ▪ Euskaldun alfabetatuen ehunekoa oso handia da, baina euskararen erabilera murriztu delako pertzepzioa dago. ▪ Hirugarren adinekoentzako zentrorik ez dago. ▪ Kirol-, eta aisialdi-ekipamenduen falta somatzen da. ▪ 2004ean, Udalak 4.000 euro bideratu zituen Mitch hurakanak eragindako kalteak arintzeko eta okindegi bat eraikitzeko. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Erabilgarri dauden gizarte-laguntzako baliabideei buruz orientatzea eta haien berri herritarrei ematea. ▪ Egoera txarrean dauden sektoreei laguntza ematea. ▪ Herritarren oinarrizko beharren estaldura bermatzea. ▪ Hezkuntza- eta kultur ekipamendu eta zerbitzu hezigarriak eta kulturalak herritarrentzat, erabilgarri eta eskuratzeko moduan jartzea. ▪ Teknologia berriak jende guztiaren esku egon daitezen egitea. ▪ Herriko jarduera kulturalak dinamizatzea. ▪ Garapen iraunkorra, bakea eta kulturen arteko harremana helburu dituen hezkuntza bultzatzea. ▪ Oinarrizko osasun-ekipamendu eta –zerbitzuak sanitarioak herritarrek erabili eta eskuratzeko moduan jartzea. ▪ Udalaren jarduera solidarioa sustatzea.

GARAPEN EKONOMIKOA	
DIAGNOSTIKOKO ELEMENTUAK	IRAUNKORTASUN- HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udalerriko Barne Produktu Gordina (BPG) Busturialdea, Bizkai eta EAEkoa baino nabarmen baxuagoa da ▪ Herriko sektore ekonomiko nagusia zerbitzuak dira, 2001ean biztanleria landunaren %60,8 hirugarren sektorean aritzen baitzen.. ▪ Herritar pilo batek kanpoan egiten du lan, eta berezko egitura ekonomikoren falta botatzen da. ▪ Biztanleria aktiboaren tasa (%41,1) baxua da, eta langabeziaren eragina ere txikia da. ▪ Azken boladan nekazaritza eta abeltzaintzako aktibitateak murriztu dira, eta beraien ordeztu pinu eta eukaliptoaren baso-landaketak egin dira ▪ Garai batean Celulosas Artibai izeneko paper-fabrikak okupatzen zuen tokian orain industriagune berri bat funtzionatzeko asmoa dago. ▪ Bedarosan, arrain-haztegi bat dago, eta Natxituan, egurrezko eraikuntzara dedikatutako Egoin S.L. enpresa (100 langile inguru). Halaber, eraikuntzari lotutako aktibitate handia dago: Aldekogarai, Gaztelu, Mdarixa, Arana anaiak, Gorosti zaharra indusketak, Txuko iturgintza, Iñaki margolaria Iñaki tailer elektromekanikoa eta Egoin bera. ▪ Hiru landetxe martxan daude: Andutza Angelutxu auzoan, Ea astei Olagorta auzoan eta Basolore herrigunean. ▪ Dauden ostalaritzako ekipamenduak ondokoak dira: Ermintxo jatetxea-hotela, Ttakun taberna, Aritza jatetxea, Arrantzale taberna, Txangurru taberna Eskoikiz taberna, Itsasondo taberna, Herriko taberna, Eliz-ondo taberna. ▪ Merkatari elkarte bat dagoen arren, azken urteetan saltoki eta zerbitzuen hornidura murriztu da. ▪ Eskualdeko industrialde baten proiektuan (Muxika) sartu da udalerria. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Herriko enpresa-sektorea kultura ekintzailean, berrikuntza teknologikoan eta ingurumen-kalitatean prestatzea eta sustatzea. ▪ Herriko enpresen garapena bultzatzea. ▪ Ekonomia soziala sustatzea. ▪ Natur eta kultur ondarean oinarritutako garapen turistikoa indartzea ▪ Teknologia berrietan eta jakintzan oinarritutako jarduera ekonomiko berriak gara daitezzen egitea. ▪ Langabeei lanari buruzko informazioa eta orientazioa ematea. ▪ Lanerako prestakuntza sustatzea, lan-merkatuan errazago sartzeko. ▪ Lan-munduan sartzeko mekanismo lokalak eskaintzea. ▪ Langileen etengabeko prestakuntza hobetzea.

LURRALDE-ANTOLAMENDUA ETA HIRIGINTZA	
DIAGNOSTIKOKO ELEMENTUAK	IRAUNKORTASUN-HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udalerria Urdaibaiko Biosfera Erreserbatik kanpo kokatuta dago. Busturialdea eskualde barruan Lea-Artibai ondoan dago. ▪ Natura 2000 Sareko gunerik ez izan arren, udalerriak garrantzizko elementuak ditu paisaia zein ekologia aldetik; Galdizko artadia, kasu. ▪ Ea ibaiak eta herriko bi hondartzek egoera ekologiko ona azaltzen dute. ▪ Basogintzako jarduerak hainbat ingurumen eragin ekarri dituzte, eta Olagortan bertan behera utzitako meategi bat dago. ▪ Ea bigarren egoitzako garapenak sustatzeko udalerrri moduan sailkatzen dute DOT/LAA-ek. ▪ Indarreko Arau Subsidiarioak 1996ko abuztuan onartu ziren. Hiri-lurzorua Eako herrigunean, Natxituan eta Bedaroan kontzentratuta dago. ▪ Lurzoru urbanizagarria antzineko paper-fabrikak hartutako lursailak dira. ▪ Etxebizitza-parkearen okupazio maila nahiko txikia da (%45,7), eta 400 eraikin okupatu gabe daude. ▪ Garraio publikoko autobus linea bakarra igarotzen da udalerritik; Bilbo-Lekeitio, eta zerbitzu eskasa ematen du. ▪ Ez dago Irisgarritasunerako Udal Planarik. ▪ Oinezkoentzat egokitutako aldeak Kaibidean eta Aritza kalean daude. ▪ Udan kotxez zirkulatu eta aparkatzeko arazo larriak sortzen dira. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hirigintzako plangintzaren ingurumen-eragina ebaluatzea. ▪ Hirigune degradatuak berreskuratzea. ▪ Auzo guztietan ekipamendu-hornikuntzak eta berdeguneak hobetzea. ▪ Erabilera-aniztasuna sustatzea hiriko hainbat sektoretan. ▪ Jendeak etxebizitza duin bat izateko lan egitea. ▪ Ondare historikoa eta arkitektonikoa zaintzea. ▪ Interes ekologikoa eta paisajistikoa duten gunek eta elementuak zaintzea eta berreskuratzea. ▪ Natur guneen eta gune erdinaturalen kudeaketa egokia sustatzea. ▪ Azpiegituren eta hiri-hazkuntzaren inpaktuak murriztea. ▪ Garraio kolektiboa sustatzea ▪ Joan-etorriak oinez eta bizikletaz egiteko moduan urbanizatzea udalerria. ▪ Mugikortasun-arazoak eta -fluxuak konpontzea garraio publikoari eta motorrik gabeko joan-etorriei lehentasuna emanez.

INGURUMEN-BEKTOREAK	
DIAGNOSTIKOKO ELEMENTUAK	IRAUNKORTASUN- HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Busturialdeko Ur Patzuergoak herriko uraren zikloa kudeatzen du. ▪ Edateko Uren Araztegi bat Eako herrigunean dago, eta Natxitua hornitzen duena Ajangizko araztegitik dator. Edateko uraren kalitatea egokitzat jotzen da. ▪ Ur-biltegitik, Urtubia parean, ur-bolumen handia galtzen da. ▪ Sektoreen araberako kontsumo-daturik ez izan arren, ziurrenik etxeetako sektorea da ur gehien kontsumitzen duena. ▪ Ur zikinen saneamendua herrigunean besterik ez dago gauzatuta. Natxituan egiten ari da eta Bedaroan falta da. ▪ Airearen kalitatea Zaindu eta Kontrolatzeko estaziorik ez izan arren, herrian ez dago arazorik alde horretan, ezta zaratari lotutako arazo nabarmenik ere ez. ▪ Energia elektriko gehien kontsumitzen duen sektorea etxeetakoa da (%55,8), eta azken urteetan udal-kontsumoaren hazkunde nabaria izan da, %20,6 gehiago. ▪ Gas-sarea herrigunean sartzeko obrak eginda daude. ▪ Poluituta egon daitezkeen lau gune dira: bi industrialak eta beste biak hondakindegia dira. ▪ 2003an, hiri-hondakinen batez besteko sorrera 1,48 kg biztanleko eta eguneko izan zen. Sortutako kopuru osotik %11,6 gaika biltzen da. ▪ Udararen zabor gehiago sortzen da, eta gaikako bilketaren zerbitzua handitzea beharrezkotzat jotzen da. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ur-baliabideak behar bezala kontrolatzea eta kudeatzea. ▪ Ur-baliabideak poluitzeko arriskua murriztea. ▪ Administrazioan hondakinak minimizatzea eta kudeaketa egokia garatzea. ▪ Etxeetako hondakinak eta haien parekoak minimizatzea, eta birziklatutako eta balorizatutako kopurua handitzea. ▪ Jarduera-sektoreetan hondakinen kudeaketa optimizatzea. ▪ Poluituta egon daitezkeen lurzoruetan kontrol handiagoa ezartzea. ▪ Udalerriko energia-iturri garbien eta berriztagarrien erabileran aurrera egitea. ▪ Udal administrazioan energia zentzuz kontsumitzea eta energia-eraginkortasuna hobetzea. ▪ Udalerriko sektore guztietan energia aurrerzte eta energia-eraginkortasuna sustatzea. ▪ Zarata sortzen duten iturriak kontrolatzea. ▪ Udalerriko akustika-kalitatearen segimendua egitea. ▪ Jardueren ingurumen-portaera hobetzea sustatzea. ▪ Jardueren legezko egokitzapena bermatzea. ▪ Udalerriko jardueri eragiten dien arriskuen prebentziorako araudia betetzen dela ziurtatzea.

UDAL-KUDEAKETA ETA HERRITARREN PARTE-HARTZEA	
DIAGNOSTIKOKO ELEMENTUAK	IRAUNKORTASUN- HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udalean ondoko batzorde hauek funtzionatzen dute: Hirigintza, Gizarte-ongizatea, Gazteria, Kultura, Hondartzak eta Portua. ▪ Udalak ondoko erakunde hauetan esku-hartzen du: Busturialdeko Ur Patzuergoa, Busturialdeko Gizarte Zerbitzuen Mnakomunitatea, EUDEL, Urremendi-Mendi Nekazaritzako Elkarte eta Behargintza-Lanbide-Ekimenak Zentroa, Udaltalde 21 Urdaibai-Busturialdea. ▪ Udaletik herritarren partaidetzarako organoak edo batzarrak bultzatzen ari dira: Izartu programa, Altxikarreko obrak, Tokiko Agenda 21eko Foroa,... ▪ Hala ere, udaleko informazioa zabaltzeko beharra ikusten da, eta baita herriko arazoei irtenbidea topatzeko Plan Estrategikoa ere. ▪ Eskualde mailako elkarkidetzak eta proposamenak falta dira. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iraunkortasunerako hezkuntza eta ingurumen-komunikazioa sustatzea. ▪ Tokiko Agenda 21en diseinuan eta kudeaketan herritarren parte-hartzea sustatzea. ▪ Udal administrazioaren funtzionamendua ingurumena kontuan hartuz garatzea. ▪ Udal-antolakuntza optimizatzea.

3. IRAUNKORTASUNERAKO EKINTZA-PLANA

3.1. Helburuak

Iraunkortasunerako Ekintza-planaren helburuak Europako Hiri Iraunkorren Gutunean, "Aalborg-eko Gutuna", ezarritako iraunkortasunerako irizpide zuzentzaileak kontuan hartuta zehazten dira, ondoko modu sintetiko honetaz aditzera ematen direnak:

- Baliabide materialen, hidrikoen eta energetiko berriztagarrien kontsumo-erritmoa natur-guneek haiek berriztatzeko duten gaitasuna baino txikiagoa.
- Berriztagarriak ez diren baliabideen kontsumo-erritmoa baliabide berriztagarriak ordezkatzeko erritmoa baino txikiagoa.
- Poluitzaileen isurpen-erritmoa urak, aireak eta lurrak haiek xurgatu eta prozesatzeko duten gaitasuna baino txikiagoa.
- Ingurumen kalitatea, osasun publikoa eta aniztasun biologikoa mantentzea bizitza, gizakien ongizatea, landaredia eta fauna babesteko behar adineko mailan.
- Justizia soziala eta biztanleriaren oinarritzko beharrak gogobetetzea.
- Herritarrek eta tokiko sektoreek tokiko garapen iraunkorrean esku-hartzea.
- Tokiko aurrerapen ekonomikoa.

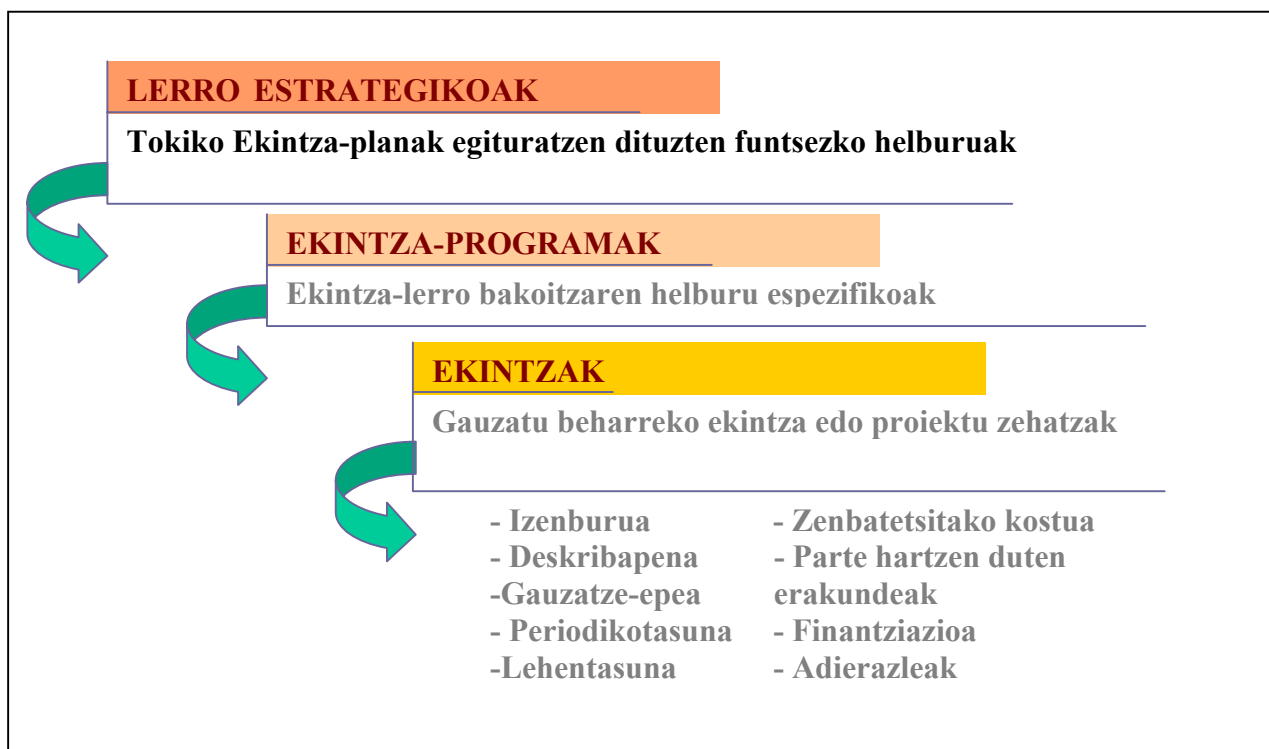
Iraunkortasunerako irizpide nagusi hauek Iraunkortasunerako Udal Diagnostikoan bildutako aspektuekin batera kontuan izateak udalerrarentzako iraunkortasun-helburu zehatz batzuk definitzea dakar. Helburu hauetatik eta beren hierarkizaziotik aurrera, Ildo Estrategikoen moduan zehaztutako Planaren helburu estrategikoak definitzen dira, Ekintza-planaren ardatz egituratzaileak osatzen dituztenak.

3.2. Egitura eta edukiak

3.2.1 Ekintza-planaren egitura

Tokiko Ekintza-planak lerro estrategikoen definizioan oinarriturik egituratzen dira, eta hain zuzen, lerro horiek planaren funtsezko helburuak osatzen dituzte.

Lerro estrategiko bakoitzak helburu espezifikoak ditu eta helburu horiek ekintza-programetan adierazten dira. Programa horiek ekintza-multzo batean gauzatzen dira, eta horiek planaren oinarritzko batasuna eta eraginkortasuna osatzen dute, eta aldi berean, karakterizazio zehatza eta espezifikoa eskatzen dute.

3.2.2. Ekintza-planaren oinarritzko ezaugarriak

Tokiko Ekintza-planek hainbat motatako ekintzak dituzte, lerro estrategiko edo ekintza-programa gisa planteatutako helburu jakin bat lortzeko bidean aurrera egiten laguntzen dutenak. Ekintza horiek maila hauetan sailka daitezke:

- **Sentsibilizazioa, parte-hartzea eta prestakuntza**

Iraunkortasunerako trebakuntza eta hezkuntzarekin, eta herritarren eta komunitate horretako hainbat eragileren parte-hartzea sustatzearekin lotutako jarduerak.

Adibideak: Eskoletako hezkuntza-kanpainak, Parte hartzeko organo egonkor bat sortzea Tokiko Agenda 21en segimendua egiteko, Eguzki-energiaren instalatzaileentzat ikastaroak antolatzea.

- **Araudia**

Arau hauek gehitzea edo aldatzea: lurraren erabilerak eta jarduerak arautzen dituztenak, ingurunearekiko inpaktuak mugatzen dituztenak, ingurumenaren kudeaketa hobetzen dutenak edo jasangarritasunerako prozesuak eta jarrerak bultzatzen dituztenak eta ingurumen-kostuen edo -abantailen barneratzen laguntzen dutenak.

Adibideak: Eguzki-energia sustatzen duten aginduak egitea, Aginduak udalez gaindiko ingurumen-arau berrienetara egokitzea, Lurzoru urbanizaezinaren erabileraren erregulazio-plan berezia egitea.

- **Pizgarri ekonomikoak**

Herritarren eta enpresen aldetik iraunkortasunerantz zuzendutako prozesuak eta jarrerak bultzatzen dituzten zergak, diru-laguntzak, finantziazio-lerroak edo beste tresna ekonomiko batzuk aldatzea, ingurumen-kostuak eta –abantailak barneratzen laguntzeko.

Adibidea: Zerga-deskontuak egitea eguzki-kolektoreen instalaziorako obrak egiteko baimena ematean.

- **Ekipamenduak eta azpiegiturak**

Ekipamenduak erosteko edo azpiegiturak bideratzeko ekintzak.

Adibideak: Ur-araztegiak eraikitzea, plaka fotovoltaikoak instalatzea, bizikletentzako bideak eraikitzea.

- **Iraunkortasun-irizpideak integratzea**

Udal kudeaketarekin edo tokiko administrazioaren funtzionamenduarekin lotutako hainbat alderditan iraunkortasun-irizpideak kontuan hartzen dituzten ekintzak.

Adibidea: Hiiri-plangintzan eta udalak produktuak erostean, ingurumen-irizpideak integratzea, tokiko administrazioaren funtzionamenduan jardunbide egokiak integratzea.

- **Azterketak eta planak**

Iraunkortasun-mailari buruzko arlo, prozesu edo arazo nagusiak hobeto ezagutzeko edo baloratzeko, edo Tokiko Ekintza-planak gauzatu ezin dituen ekintzak definitzeko aukera ematen duten azterketak egitea.

Adibideak: Bideen Inbentarioa egitea, konpostaje-instalazio baten bideragarritasun-azterketa egitea, eraikin publikoen auditoria energetikoa egitea.

- **Kudeaketa**

Iraunkortasuna lortzen laguntzen duten hainbat ekintza, udal-kudeaketarekin lotuta daudenak, eta ingurumen-kontrola, tramitazioak, esku-hartzeen eskaera eta beste hainbat alderdi kontuan hartzen dituztenak.

Adibideak: Azpiegitura jakin batek ingurumenean duen eraginaren segimendua egitea, ziklomotorren maila akustikoa kontrolatzea, udalez gaindiko administrazio baten esku-hartzea eskatzea.

3.2.3. Karakterizazio ekonomikoa eta ekintzak burutzeko erantzukizuna

Ekintza-plana gauzatzearen eta finantzatzearen ohiko arduradun nagusia udala da. Lehendik dituen arlo tekniko ia guztiak neurri handiagoan eta txikiagoan inplikatzeko dituzte, baita tokiko administrazioarekin lotutako enpresa emakidunak ere.

Udalerraren arabera, planak osotasunean garatzeko funtsezkoa izango da udalaz gaindiko tokiko erakundeek (mankomunitateak, eskualdeko garapen-agentziak, koadrilak,...) parte hartzea, bai arlo jakin batean dituzten eskumenengatik, eta bai Tokiko Agenda 21en prozesuaren dinamizazioan kasu jakinetan eduki dezaketen eginkizunagatik. Azkenik, garrantzitsua izango da Ekintza-planaren funtsezko arloetan eskumenak eta baliabideak dituzten udalaz gaindiko administrazioen parte-hartzea lortzea.

Ekintza-planek hainbat urteko programazioa izaten dute eta denbora-eskala desberdinetan ematen dira. Euskal Autonomia Erkidegoaren testuinguruan, gehienez bost urteko epea ezarri ohi da, eta ekintzak honela banatzen dira: epe laburrekoak (urtebete), epe ertainekoak (2-3 urte) edo epe luzekoak (4-5 urte).

Ekintzen gauzatze-epeak hainbat irizpideren arabera esleitzen dira, besteak beste, ekintzaren lehentasuna, bideragarritasun ekonomikoa, beste ekintza batzuk baldintzatzen dituen ekintza eratzea edo ekintza ezartzeko behar den denbora.

Plana kudeatzeko, hasierako urte anitzeko programazioa udalen ohiko urtebeteko kudeaketa-programaziora pasatu beharko da, zehaztutako gauzatze-epeen arabera.

3.2.4. Ekintzen karakterizazioa

Tokiko Ekintza-planaren eraginkortasun eta funtzionalitate maximoa ziurtatzeko, beharrezkoa da ekintza bakoitza behar bazala zehatuta egotea, kudeaketa-tresna gisa erabili ahal izateko, betiere, kontuan hartuz, planaren helburua ez dela plan sektorial baten (adibidez, mugikortasun-plana, saneamendu-plan zuzentzailea) edo hirigintzako plan baten (hiri-antolakuntzarako plan orokorra edo plan partziala) zehaztasun-maila lortzea.

Ekintza bakoitzak fitxa deskribatzaile bat dauka eta fitxa horretako eremuak aldatu egin daitezke, baina oinarrizko batzuk izango lituzke, hain zuzen, hurrengo koadroan erakusten direnak:

EKINTZA BATEN OINARRIZKO FITXA DESBRIBATZAILEA	
Ekintzaren izenburua	Errreferente sintetikoa, baina ulergarria
Deskribapena	Ekintzaren oinarrizko definizioa eta karakterizazioa, hura gero gauzatzeko beharrezkoak diren gutxieneko elementuak ematen dituena.
Gauzatze-epea	Ekintza gauzatzeko edo ezartzeko gehienezko epea: motza (0-1 urte), ertaina (2-3 urte) edo luzea (4-5 urte).
Periodikotasuna	Ekintza egiteko proposatutako maiztasuna.
Lehentasuna	Ekintzaren lehentasun-maila (altua, ertaina, baxua) adierazten du, ekintzaren ingurumen-eraginaren, eragin sozialaren edo ekonomikoaren arabera, osasunean duen arriskua minimizatzea laguntzeagatik edo preskripzio arau-eramaileari erantzuteagatik.
Kostua	Ekintza gauzatzeko edo ezartzeko kostu zenbatetsia, ekintza bera martxan jartzeko eta mantentze-lanak egiteko kostuak barne.
Erakundeak	Ekintza gauzatzean edo ezartzean parte hartzen duten erakundeak.
Finantziarioa	Ekintzaren finantziario ekonomikoan parte hartzen duten edo har dezaketen erakundeak.
Adierazleak	Euskal Autonomia Erkidegoko Tokiko Iraunkortasun Adierazleen Sistemaren adierazlea edo adierazleak, ekintzarekin zuzenean edo zeharka lotuta daudenak.
Gauzatzearen kontrola	Ekintzaren garapen- edo ezartze-maila adierazten du (hasteko zain, hasita, aurreratua, amaitzen, amaituta).

3.3 LERRO ESTRATEGIKOEN, EKINTZA-PROGRAMEN ETA EKINTZEN LABURPENA ETA HELBURUEN LEHENTASUNA

EAKO TOKIKO AGENDA 21

LERRO ESTRATEGIKOAK

EAKO IRAUNKORTASUNERAKO EKINTZA-PLANA

LE1. GARAPEN EKONOMIKO DIBERTSIFIKATU ETA IRAUNKORRERANTZ AURRERA EGITEA.

LE2. UDALERRIAN INTERES EKOLOGIKOA ETA PAISAJISTIKOA DUTEN GUNEAK ETA ELEMENTUAK BABESTEIA.

LE3. HERRITARRENTZAKO EKIPAMENDUAK SORTZEA, ETA GARAPEN KULTURALA BULTZATZEA.

LE4. HIRIGINTZA OREKATU BATEN ALDE APUSTU EGITEA, HIRIGUNEEN HOBETUNTZAREKIN JARRAITUZ ETA IRISGARRITASUNA BULTZATUZ.

LE5. NATUR-BALIABIDEEN (URA ETA ENERGIA) KONTSUMOA ZENTZUZKOA IZAN DADILA EGITEA ETA BERAIEN KUDEAKETA HOBETZEA, ETA HONDAKINEN KUDEAKETA HOBETZEA.

LE6. UDAL ADMINISTRAZIOAREN KUDEAKETAN IRAUNKORTASUNA, KALITATEA ETA PARTE-HARTZEA SUSTATZEA.

LERRO ESTRATEGIKOEN, EKINTZA-PROGRAMEN ETA EKINTZEN AURRERAPENA EAKO IRAUNKORTASUNERAKO EKINTZA PLANA

LE1. GARAPEN EKONOMIKO DIBERTSIFIKATU ETA IRAUNKORRERANTZ AURRERA EGITEA.

P1.1 Egoera txarrean dauden sektoreentzako (emakumezkoak, 40 urtetik gorakoak, gazteak,...) enplegua sustatzeko programa.

- 1.1.1. Langabezian dauden sektoreei Gernikako Behargintzako jardueren gaineko informazioa hobetzea eta helbideratzea.
- 1.1.2. Udan antolatzen diren jarduera ezberdinetan (begiraleak, sorosleak,...) herriko sektore langabetuen enplegua leheneratzea eta bultzatzea.

P1.2 Ekonomia-iraunkortasuna eta –dibertsifikazioa sustatzeko programa

- 1.2.1. Udalerrian martxan dauden ekimen ekonomikoak mantentzea: Egoin S.L., Bedaroko arrain-haztegia, ...
- 1.2.2. Antzineko paper-fabrikak okupatzen zuen kokalekua berreskuratzea eta bertan bestelako ekimen ekonomiko bat garatu: industriagune bat, aisialdi-eremua, ...
- 1.2.3. Herrian dagoen eskaintza turistikoa indartzea eta bultzatzea: hiru landetxeak, hotela eta tabernak,...
- 1.2.4. Bertan behera utzitako nekazal lursailen inbentarioa egitea.
- 1.2.5. Udalerriko merkataritza-eskaintza mantentzea eta handitzea, merkatariekartearen esku-hartze aktiboarekin.
- 1.2.6. Lanbide ezberdinetako langileentzat (igeltseroak, iturginak, elektrikariak,...) konponbide bat bilatzea: lokal bat,...
- 1.2.7. Herriaren garapen ekonomikoa suspertzeko batzorde iraunkorra antolatzea.

LE2. UDALERRIAN INTERES EKOLOGIKOA ETA PAISAJISTIKOA DUTEN GUNEAK ETA ELEMENTUAK BABESTEA.

P 2.1. Kostaldea eta hondartzak babestu eta birsortzeko programa

- 2.1.1. Itsasertzaren kalitatea eta biodibertsitatea babesteko neurriak hartzea: arrantzaren aktibitatea kontrolatzea, haunkak biltzea,...
- 2.1.2. Eako hondartzan eta portuan ematen diren erabilerak erregulatzea, beraien arteko oreka bat bilatuz.
- 2.1.3. Herriko aisialdi-eremuak (Bedaroko Ogella, Eako lapatza eta Natxituko lapatza) egokitzea eta beren erabilerak antolatzea.

P 2.2. Bertako paisaia eta basoak babesteko programa

- 2.2.1. Arau subsidiarioetan interes ekologikoa duten basoei babes-maila bat ematea: Galdizko artadi kantauriarra,...
- 2.2.2. Herriko mendietan bertako baso-espezieen (aritz, artea, pagoa,...) dirulaguntzei buruzko informazioa zabaltzea, beraien landaketa bultzatuz.
- 2.2.3. Herriko plangintzan paisaiaren balioa kontuan hartzea.

P 2.3. Urdaibaiko Biosfera Erreserban sartzeko aukera aztertzeko programa

- 2.3.1. Urdaibaiko Biosfera Erreserban sartzearen inguruan aztertzea, hausnartzea eta

baloratzea: erakunde eta aditu ezberdinen arteko mahai teknikoa, erabakitze-prozesu bat irekitzea,...
P2.4. Gune degradatuak aztertu eta berreskuratzeko programa 2.4.1. Paper-fabrika ondoko presaren egoera aztertzea eta irtenbide egokia bilatzea. 2.4.2. Olagortako lurpeko meategia, burdinola eta karobia aztertzea eta ondasun bezala sailkatzea.
LE3. HERRITARRENTZAKO EKIPAMENDUAK SORTZEA, ETA GARAPEN KULTURALA BULTZATZEA
P 3.1. Hezkuntza-ekipamenduak bultzatzeko programa 3.1.1. Dagoen haur-eskola mantentzea eta indartzea, eta ikastetxe bat zabaltzeko aukera aztertzea.
P 3.2. Gizarte- eta osasun-ekipamenduen kudeaketa mantendu eta zabaltzeko programa 3.2.1. Hirugarren adinekoentzako beharrak aztertzea eta Lagun-etxea izeneko zentroaren zerbitzua bultzatzea. 3.2.2. Gazte Plan bat abian jartzea, herriko gazteek dituzten beharrak ezagutu eta konpontzeko. 3.2.3. Osakidetzako kontsultategiaren zerbitzua bermatzea, eta arreta espezializatua Gernikan egingo den ospitalera bideratzea.
P 3.3. Hizkuntza-normalizazioa eta garapen kulturala bultzatzeko programa 3.3.1. Euskara biziberritzeko plan bat abian jartzea, bere erabilera suspertzeko, batez ere herrigunean. 3.3.2. Herriko kultur- zein kirol-eskaintza erabilera anitzeko instalazio batean zentralizatzea. 3.3.3. Urte osoan zehar kultur-egitaraua edo -egutegia finkatzea: antzerkia, zinea, ikus-entzunezkoak, herriko jaiak, ... 3.3.4. Tabernetako kultur-eskaintza handitzea: bertso-afariak, elkar-komunikazioa, ...
LE4. HIRIGINTZA OREKATU BATEN ALDE APUSTU EGITEA, HIRIGUNEEN HOBEKUNTZAREKIN JARRAITUZ ETA IRISGARRITASUNA BULTZATUZ
P 4.1. Hirigintza-garapen iraunkorra bultzatzeko programa 4.1.1. Pizgarri fiskalen bidez, abandonatutako eta hondatutako etxebizitzan zein baserrien salmenta eta alokairua sustatzea. 4.1.2. Hirigintza-planeamenduko arauak iraunkortasunerako ikuspegitik berrikustea. 4.1.3. Bertako herritarrentzat, gazteentzat bereziki, etxebizitza-eskaintza bultzatzea. 4.1.4. Bedaroa auzoko plaza egokitzea.
P 4.2. Mugikortasun iraunkorragoa eta irisgarritasuna sustatzeko programa 4.2.1. Herriguneko zirkulazioaren eta aparkalekuen berregituraketa aztertzea, auto-ilarak eta trafikoari lotutako arazoak konpontzeko helburuz. 4.2.2. Herrigunea eta auzo ezberdinak (Bedaroa, Angelutxu-Natxitua,...) lotzen dituzten bideak oinezkoentzat egokitzea. 4.2.3. Bizkaibus enpresako zerbitzua handitzea eta herritarren beharrianetara egokitzea.

- 4.2.4. Udaleko auto baten zerbitzua zabaltzeko aukera aztertzea.
4.2.5. Irisgarritasunerako Udal Plan bat abian jartzea.

**LE5. NATUR-BALIABIDEEN (URA ETA ENERGIA) KONTSUMOA ZENTZUZKOA
IZAN DADILA EGITEA ETA BERAIEEN KUDEAKETA HOBETZEA, ETA
HONDAKINEN KUDEAKETA HOBETZEA**

P 5.1. Uraren hornikuntza hobetu eta eraginkor erabiltzeko programa

- 5.1.1. Ur edangarriaren kalitatea bermatzea eta berari lotutako azpiegitura berriztatzea, dauden ur-galerak murrizteko.
5.1.2. Ur zikin guztiak bildu eta tratatzeko saneamendua herriko auzo guztietara zabaltzea: Natxitua, Bedaroa, ...
5.1.3. Herritarren sentsibilizazio-kanpainak egitea etxeko ur-kontsumoa murrizteko.

P 5.2. Udalerrian energia zentzuz kontsumitzea eta energia-eraginkortasuna sustatzeko programa

- 5.2.1. Energia-kontsumoaren udal kontrola etengabe hobetzea.
5.2.2. Espazio publikoetan eta eraikuntza zein instalazio berrien espazio komunetan kontsumo baxuko argiztapen-sistemak erabiltzea.
5.2.3. Etxebizitza berrien eraikuntzan (batez ere, sustapen publikoetan) energia aurreztu eta eraginkor erabiltzeko irzpidiak sartzea.
5.2.4. Gas-sarea udalerriko auzo guztietara sartzeko aukera aztertzea.

P 5.3. Hiri-hondakinen kudeaketan iraunkortasun-irzpidiak sartzeko programa

- 5.3.1. Herritarren sentsibilizazio- eta kontzientziario-kanpainak burutzea ondoko aspektu hauek bultzatzeko: hondakinen gaikako bilketan zein kontenedoreen erabileran herritarren parte-hartzea eta kolaborazioa, birziklapen-tasak haztearen garrantziaz informatzea.
5.3.2. Gaikako bilketako edukiontzien hornidura handitzea, batez ere udaran.

**LE6. UDAL ADMINISTRAZIOAREN KUDEAKETAN IRAUNKORTASUNA,
KALITATEA ETA PARTE-HARTZEA SUSTATZEA**

P 6.1. Udal kudeaketan iraunkortasun-irzpidiak barneratzeko programa

- 6.1.1. Kontratazio-pleguetan eta kanpoko zerbitzuen emakidan iraunkortasun-irzpidiak integratzea.
6.1.2. Udalerrri mailan, Ingurumen Kudeaketako Sistemei buruzko esperientziak garatzea (EKOSCAN, ...)

P 6.2. Udal kudeaketan herritarren informazioa eta parte-hartzea sustatzeko programa

- 6.2.1. Iraunkortasunerako Udal Foroa jarraitzea eta dinamizatzea, herrian planteatzen diren aspektu ezberdinak jorratu eta eztabaidatzeko.
6.2.2. Herritarren eta Udalaren arteko komunikazio-tresnak indartzea: argitalpenak, web orrialdea, ...
6.2.3. Herritarrek udal aurrekontuen zati batean parte-hartzea eta erabakitzea.

P 6.3. Tokiko iraunkortasunari buruzko herritarren sentsibilizazioa sustatzeko programa

- 6.3.1. Tokiko elkarteekin kolaboratzea iraunkortasunaren gaineko sentsibilizazio-kanpainak sustatzeko.
6.3.2. "Aste Berdea" edo "Iraunkortasunerako astea" urtero ospatzea.

3.4 EKINTZEN FITXA DESKRIBATZAILEAK

EAKO TOKIKO AGENDA 21

1.1.1 Ekintza

Langabezian dauden sektoreei Gernikako Behargintzako jardueren gaineko informazioa hobetzea eta helbideratzea.

Lerroa	LE1. GARAPEN EKONOMIKO DIBERTSIFIKATU ETA IRAUNKORRERANTZ AURRERA EGITEA.		
Programa	P1.1 Egoera txarrean dauden sektoreentzako (emakumezkoak, 40 urtetik gorakoak, gazteak,...) enplegua sustatzeko programa.		
Deskribapena	<p>Gernikako Behargintza zentroak Busturialdeko ia eskualde osoan lanpostuak eta enpresak sortzea sustatzen ditu, udalerrriak eta eskualdea modu integralean aurreratu daitezzen.</p> <p>Bere helburuak udalerrietako ekonomia sustatzea eta garapena bultzatzea dira, pertsonak lana lortzeko dituzten aukerak hobetzeko ekintzak eta enpresak sustatzeko ekintza uztartuz.</p> <p>Lana lortzeko aukerak hobetzeko ekintzetan, informazioa zabaltzen du, langabeei berariazko tratamendua ematen die, eta bitartekari-lanak ere egiten ditu, besteak beste.</p> <p>Ekintza honetan proposatzen da Gernikako Behargintzako jardueren gaineko informazioa hobetzea eta interesatuta dauden herriko sektore guztiei (langabetuak, gazteak,...) helbideratzea.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	2. adierazlea. Langabezia-tasa		
Gauzatze-kontrola	Hasita	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Ez
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Gernikako Behargintza		
Finantziazioa	Eako Udala, Gernikako Behargintza		

1.1.2 Ekintza

Udan antolatzen diren jarduera ezberdinetan (begiraleak, sorosleak,...) herriko sektore langabetuen enplegua leheneraztea eta bultzatzea.

Lerroa	LE1. GARAPEN EKONOMIKO DIBERTSIFIKATU ETA IRAUNKORRERANTZ AURRERA EGITEA.		
Programa	P1.1 Egoera txarrean dauden sektoreentzako (emakumezkoak, 40 urtetik gorakoak, gazteak,...) enplegua sustatzeko programa.		
Deskribapena	<p>Udako sasoiari turismoari lotutako lanpostu zehatz batzuk sortzen dira herrian: begiraleak, sorosleak, udalekuak,... Azken urteotan zerbitzu horien kudeaketa kanpoko enpresen esku utzi arren, herrian badira horrelako lanak garatzeko prest dauden pertsona interesatuak, bereziki gazteak.</p> <p>Ekintza honetan proposatzen da jarduera ezberdin horietan Udalak bitartekari lanak egitea eta sektore langabetuen enpleguari lehentasuna ematea.</p>		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala (Urtekoa)		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	2. adierazlea. Langabezia-tasa		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziarioa	Eako Udala		

1.2.1 Ekintza

**Udalerrian martxan dauden ekimen ekonomikoak mantentzea: Egoin S.L.,
Bedaroko arrain-haztegia, ...**

Lerroa	LE1. GARAPEN EKONOMIKO DIBERTSIFIKATU ETA IRAUNKORRERANTZ AURRERA EGITEA.		
Programa	P1.2 Ekonomia-iraunkortasuna eta –dibertsifikazioa sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Orain arte Eako Udalak jarrera aktiboa izan du herriko garapen ekonomikoa suspertzeko eta ekimen ekonomiko berriak sortzeko. Horren ondorioz, garrantzi handiko bi enpresa instalatu dira herrian (Egoin eta arrain-haztegia) eta ostalaritzako sektorea finkatu egin da.</p> <p>Ekintza honetan proposatzen da ekimen ekonomiko horiek guztiak eustea eta sendotzea.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Luzea (4-5 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Aurreratua	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, herriko enpresak		
Finantziazioa	-		

1.2.2 Ekintza

Antzineko paper-fabrikak okupatzen zuen kokalekua berreskuratzea eta bertan bestelako ekimen ekonomiko bat garatu: industriagune bat, aisialdi-eremua, ...

Lerroa	LE1. GARAPEN EKONOMIKO DIBERTSIFIKATU ETA IRAUNKORRERANTZ AURRERA EGITEA.		
Programa	P1.2 Ekonomia-iraunkortasuna eta –dibertsifikazioa sustatzeko programa		
Deskribapena	Garai batean Celulosas Artibai izeneko paper-fabrikak okupatzen zuen eremuak kalifikazio urbanistiko bikoitza dauka; alde batetik, industriarako kalifikazioa, eta bestetik, egoitzarako kalifikazioa. Lehenengoari dagokionez, ekimen ekonomiko berri bat garatzeko aukera joratu beharra dago, bertako kokalekua berreskuratzen ondoren: industrialde bat, aisialdi-eremua,...		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Luzea (4-5 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Aurreratua	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, SPRILUR		
Finantziak	Eako Udala, SPRILUR		

1.2.3. Ekintza

Herrian dagoen eskaintza turistikoa indartzea eta bultzatzea: hiru landetxeak, hotela eta tabernak,...

Lerroa	LE1. GARAPEN EKONOMIKO DIBERTSIFIKATU ETA IRAUNKORRERANTZ AURRERA EGITEA.		
Programa	P1.2 Ekonomia-iraunkortasuna eta –dibertsifikazioa sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Udalerrian ondoko eskaintza turistikoa oparotzeko dago:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hiru landetxe: Andutza, Ea astei eta Basolore. ▪ Hainbat jatetxe, taberna eta hotel: Ermintxo jatetxea-hotela, Ttakun taberna, Aritza jatetxea, Arrantzale taberna, Txangurru taberna, Eskoikiz taberna, Itsasondo taberna, Herriko taberna, Elizondo taberna. <p>Ekintza honetan proposatzen da eskaintza hori indartzea eta bultzatzea.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.		
Gauzatze-kontrola	Aurreratua	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziak	-		

1.2.4 Ekintza
Bertan behera utzitako nekazal lursailen inbentarioa egitea.

Lerroa	LE1. GARAPEN EKONOMIKO DIBERTSIFIKATU ETA IRAUNKORRERANTZ AURRERA EGITEA.		
Programa	P1.2 Ekonomia-iraunkortasuna eta –dibertsifikazioa sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Eustat-en arabera, 1999. urtean Ean nekazaritzako ustiategiek hartutako azalera 1.199 Ha zen, beraien batez besteko tamaina Busturialdeko eta Bizkaiko batez bestekoa baino txikiagoa izanik. Azienda gabeko ustiategiek (%53,5) aziendadunekoek (%46,4) baino azalera handiagoa okupatzen zuten.</p> <p>Beste lurralde-eremutan gertatu legez, nekazaritzako eta abeltzaintzako jarduerak gero eta garrantzi gutxiago dute; eta horren ondorioz, herriko zenbait lursail bertan behera lagata daude, inolako jarduerarik gabe. Horregatik, egoki jotzen da lursail horien inguruko inbentarioa egitea, geroago beroien berreskurapenerako neurriak kontuan izateko.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Urremendi-Mendi Nekazaritzako Elkarte		
Finantziarioa	Urremendi-Mendi Nekazaritzako Elkarte		

1.2.5 Ekintza

**Udalerriko merkataritza-eskaintza mantentzea eta handitzea, merkatariei-
elkartearen esku-hartze aktiboarekin.**

Lerroa	LE1. GARAPEN EKONOMIKO DIBERTSIFIKATU ETA IRAUNKORRERANTZ AURRERA EGITEA.		
Programa	P1.2 Ekonomia-iraunkortasuna eta –dibertsifikazioa sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Lehenago aipatutako ostalaritza-ekipamenduez gainera, udalerrian martxan dabilen merkataritza-eskaintza ondoko saltokietan zehazten da: elikagaiak (Ainhoa denda, Errekagane denda), bestelakoak (Adats ileapaindegia, Aloña denda, Santi izozkiak eta gozokiak, Framazia), nekazaritza (Madarixa negutegiak, Antonio Azurmendi basolanak).</p> <p>Azken boladan, harategi batek bere aktibitatea bertan behera utzi du, eta saltoki gehiago ixteko arriskua badago, sektorea berpizteko neurriak martxan jarri ezean. Alde positibo moduan esan daiteke herria badagoela merkatariei elkarre bat, Natxitubea, eta bere esku-hartzea ezinbestekoa dela merkataritza bizirik mantentzeko herria.</p>		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Ertaina
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatze-ardura	Eako Udala, Natxitubea Merkatariei Elkarteak.		
Finantziak	-		

1.2.6 Ekintza

**Lanbide ezberdinetako langileentzat (igeltseroak, iturginak, elektrikariak,...)
konponbide bat bilatzea: lokal bat,...**

Lerroa	LE1. GARAPEN EKONOMIKO DIBERTSIFIKATU ETA IRAUNKORRERANTZ AURRERA EGITEA.		
Programa	P1.2 Ekonomia-iraunkortasuna eta –dibertsifikazioa sustatzeko programa		
Deskribapena	Eraikuntzari eta lanbideei lotutako ekimen edo behargin asko dago herrian: Aldekogarai, Gaztelu, Madarixa, Arana anaiak, Gorosti zaharra indusketak, Txuko iturgintza, Iñaki margolaria, Iñaki tailer elektromekanikoa,...		
	Horrelako ekimenak tamaina txikikoak diren arren, herriko ekonomiaren zati garrantzitsu bat bada, eta horregatik egoki ikusten da sektore horren beharrak aztertzea eta irtenbide bat bilatzea: lokal zehatz batean biltzea,...		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (01- urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, lanbideetako beharginak		
Finantziak	-		

1.2.7 Ekintza**Herriaren garapen ekonomikoa suspertzeko batzorde iraunkorra antolatzea.**

Lerroa	LE1. GARAPEN EKONOMIKO DIBERTSIFIKATU ETA IRAUNKORRERANTZ AURRERA EGITEA.		
Programa	P1.2 Ekonomia-iraunkortasuna eta –dibertsifikazioa sustatzeko programa		
Deskribapena	Iraunkortasunerako Udal Foroan proposatu bezala, herriaren garapen ekonomikoa suspertzeko batzorde iraunkorra sortzea aukera egokia izan daiteke Eako etorkizun ekonomikoan interesa duten eragile eta pertsona guztiak biltzeko. Bertan, bi aspektu jorratuko lirateke, nagusiki: dauden ekimen ekonomikoak sendotzea, eta jarduera ekonomiko berriak aztertzea.		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziarioa	-		

2.1.1 Ekintza**Itsasertzaren kalitatea eta biodibertsitatea babesteko neurriak hartzea: arrantzaren aktibitatea kontrolatzea, haunkak biltzea,...**

Lerroa	LE2. UDALERRIAN INTERES EKOLOGIKOA ETA PAISAJISTIKOA DUTEN GUNEAK ETA ELEMENTUAK BABESTEAK.		
Programa	P 2.1. Kostaldea eta hondartzak babestu eta birsortzeko programa		
Deskribapena	<p>Eako itsasertzaren kalitatea L-L10 estazioak aztertzen du, eta 2003an kalitate ekologiko ona erregistratu zen. Azken boladan poluitu gabeko uren kalitatea erregistratu da estazio horretan, zenbait urtetan izan ezik.</p> <p>Hondartzetako bainu-uren osasun-kalitateari dagokionez, bainu-urei eskatzen zaizkien gutxienezko kalitate-irizpideak Kontseiluaren 76/160/EEE Gidarauean eta 734/1988 Errege Dekretuan ezartzen dira. Arau horietan parametro mikrobiologikoetarako zein zientifiko-kimikoetarako, aginduzko balio batzuk (nahitaez bete behar direnak) eta gida-balio batzuk izendatzen dira; balio horiek lortzea osasun-ekintzaren helburu bat litzateke. Balio horietan oinarriturik, 2004ean Ea hondartzako osasun-egoera ona izan zen.</p> <p>Itsasertzaren eta hondartzaren kalitatea ona izan arren, badirudi azken urteetan ondare horren bioaniztasunari eragiten dioten jarduerak martxan dabiltzala: kontrolatu gabeko arrantza eta haunkak biltzea, besteak beste. Lehenengo kasuan, badirudi zenbait arratsaldetan Eako itsasertzaren parean itsasontziak ikusi direla arrantza egiten inolako kontrolik gabe. Bigarren kasuan, aldiz, haunkek arazoak sortzen dituzte urak errekan gora eramaten dituelako. Usteldu egiten dira eta kiratsa botatzen dute, eta beraien bilketaz ardura duten erakundeek ez ditzuzte jasotzen.</p> <p>Ekintza honetan proposatzen da jarduera horiei guztiei segimendua egitea eta kontrolatzea.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzea	Ez
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Eusko Jaurlaritza (Bioaniztasunerako Zuzendaritza)		
Finantziarioa	Eusko Jaurlaritza (Bioaniztasunerako Zuzendaritza)		

2.1.2 Ekintza

Eako hondartzan eta portuan ematen diren erabilerak erregulatzea, beraien arteko oreka bat bilatuz.

Lerroa	LE2. UDALERRIAN INTERES EKOLOGIKOA ETA PAISAJISTIKOA DUTEN GUNEA ETA ELEMENTUAK BABESTEA.		
Programa	P 2.1. Kostaldea eta hondartzak babestu eta birsortzeko programa		
Deskribapena	Antza, portuko erabiltzaileen elkarrearen eta hondartzako erabiltzaileen arteko gatazka bat sortu da, eremu horiek gozatzeko irizpide ezberdinak direlako. Ekintza honetan proposatzen da Eako hondartzan eta portuan ematen diren erabilerak bateragarri egitea edo erregulatzea.		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Portuko erabiltzaileen elkarteak, Hondartzako erabiltzaileak		
Finantziarioa	-		

2.1.3 Ekintza

Herriko aisialdi-eremuak (Bedaroko Ogella, Eako lapatza eta Natxituko lapatza) egokitzea eta beren erabilerak antolatzea.

Lerroa	LE2. UDALERRIAN INTERES EKOLOGIKOA ETA PAISAJISTIKOA DUTEN GUNEA ETA ELEMENTUAK BABESTEA.		
Programa	P 2.1. Kostaldea eta hondartzak babestu eta birsortzeko programa		
Deskribapena	<p>2005eko urrian, Bizkaiko Foru Aldundiko Ingurumen Sailak Bizkaiko Hondartzen Irisgarritasuna Hobetzeko Plana aurkeztu zuen. Aipatu Egitasmoaren xedea ondokoa da; lurraldeko hondartzetan egon dauden hirigintzako eta arkitekturako oztopoak ezabatzea.</p> <p>Hondartza bakoitzaren kasuan batez beste 15 neurri zuzentzaile proposatu dira, ondoko arlo hauetan hartu beharrekoak: oinezkoentzako ibilbidea, sarbideak, aparkalekuak, komunak eta bestelako zerbitzuak, hareatza, informazioa eta garraioak.</p> <p>Aipatu Plana aprobetxatu daiteke herriko hondartzak edo kostaldeko aisialdi-eremuak behar bezala egokitzeko, eta bertan ematen diren erabilerak antolatzeko.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasita	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Ez
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Bizkaiko Foru Aldundia (Ingurumen Saila)		
Finantziazioa	Bizkaiko Foru Aldundia (Ingurumen Saila)		

2.2.1 Ekintza

Arau subsidiarioetan interes ekologikoa duten basoei babes-maila bat ematea: Galdizko artadi kantauriarra,...

Lerroa	LE2. UDALERRIAN INTERES EKOLOGIKOA ETA PAISAJISTIKOA DUTEN GUNEAk ETA ELEMENTUAK BABESTEa ETA HOBETZEA.		
Programa	P 2.2. Bertako paisaia eta basoak babesteko programa		
Deskribapena	Eako lurraldea osatzen duten ekosistema nagusiak baso-landaketak eta landazabal atlantiarra dira. Bi horietaz gainera ere, artadi kantauriarreko eta baso atlantiarreko zenbait gunek dira. Bioaniztasunari dagokionez, herrian badira oraindik interes ekologikoa duten basoak, Galdizko artadi kantauriarra, kasu. Ekintza honetan proposatzen da aipatu baso interesgarri horien babesa bideratzea arau subsidiarioen bitartez.		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Ertaina (2-3 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	5. adierazlea. Landutako eta botatako basoen azalera		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziazioa	-		

2.2.2 Ekintza

Herriko mendietan bertako baso-espezieen (aritz, artea, pagoa,...) diru-laguntzei buruzko informazioa zabaltzea, beraien landaketa bultzatuz.

Lerroa	LE2. UDALERRIAN INTERES EKOLOGIKOA ETA PAISAJISTIKOA DUTEN GUNEAk ETA ELEMENTUAK BABESTEa ETA HOBETZEA.		
Programa	P 2.2. Bertako paisaia eta basoak babesteko programa		
Deskribapena	<p>Baso-landaketak Eako paisajearen elementurik nabarmenatarikoa da. Ibarbasoen orde z espezie exotikoak (pinua eta eukalitoa) ipintzeko ohituraren eraginez, eta baso-landaketetan dauden haritzak, gaztainondoak, zumalakarrak eta lizarrak osotzen duten basipe atlantiarra ezabatuta, basoari dibertsitatea ematen dioten ezpezieak ere ezabarazten dira horrela eta baso atlantiarraren jarraipen naturala eragozten da.</p> <p>13/2005 Foru Dekretua, otsailaren 15ekoa, Bizkaiko Lurralde Historikoko basoak artatzeko eta garatzeko laguntzak ezarri dituen baliogarria izan daiteke herriko mendietan beste basogintza mota bat martxan jartzeko.</p> <p>Ekintza honetan proposatzen da aipatu Foru Dekretuak edo bestelakoek ezarritako diru-laguntzen gaineko informazioa zabaltzea, bertako baso-espezieen landaketari bultzada emateko.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	5. adierazlea. Landutako eta botatuko basoen azalera		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Ez
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Bizkaiko Foru Aldundia (Nekazaritza Saila)		
Finantziarioa	Bizkaiko Foru Aldundia (Nekazaritza Saila)		

2.2.3 Ekintza Herriko plangintzan paisaiaren balioa kontuan hartzea.

Lerroa	LE2. UDALERRIAN INTERES EKOLOGIKOA ETA PAISAJISTIKOA DUTEN GUNEAk ETA ELEMENTUAK BABESTEa ETA HOBETZEA.		
Programa	P 2.2. Bertako paisaia eta basoak babesteko programa		
Deskribapena	<p>Ean indarrean dagoen hirigintza-planeamendua 1996ko abuztuan behin betiko onartu ziren Arau Subsidiarioak dira. Aipatu planeamenduan paisaiari dagozkion zenbait irizpide eta helburu hartzen dira kontuan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kostaldea, errekaak eta errekek babestea. ▪ Bertoko arboladia babestea. ▪ Gailurrak, hegadak eta haran-ondoak babestea. ▪ Eraikuntzen kontrol estetikoa. <p>Hala ere, komenigarria ikusten da herriko paisaiaren babesari balio handiagoa ematea, etorkizunean onartuko diren arau subsidiarioetan neurri zorrotzagoak ipiniz.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Ertaian (2-3 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Aurreratua	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziazioa	-		

2.3.1 Ekintza

Urdaibaiko Biosfera Erreserban sartzearen inguruan aztertzea, hausnartzea eta baloratzea: erakunde eta aditu ezberdinen arteko mahai teknikoak, erabakitze-prozesu bat irekitzea,...

Lerroa	LE2. UDALERRIAN INTERES EKOLOGIKOA ETA PAISAJISTIKOA DUTEN GUNEAk ETA ELEMENTUAK BABESTEa ETA HOBETZEA.		
Programa	P 2.3. Urdaibaiko Biosfera Erreserban sartzeko aukera aztertzeo programa		
Deskribapena	<p>Urdaibaiko Biosfera Erreserba gure lurraldeko ingurune natural garrantzitsuenak da eta Euskal Autonomia Erkidegoan babesturiko naturgune izendatu zuten lehena (1989 urtea). Azken urteotan, hainbat nazioarteko onarpen jaso ditu, eta Urdaibaiko Biosfera Erreserba Babestu eta Antolatzeari buruzko uztailaren 6ko 5/1989 Legearen onarpenari gehitu behar zaizkio. Garrantzitsuenak hauek dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ UNESCOk Biosfera Erreserba izendatu zuen 1984an. ▪ 1992an Ministroen Kontseiluak Mundaka-Gernikako itsasadarra RAMSAR hitzarmeneko nazioarteko hezegune garrantzitsuenen zerrendan sartzea erabaki zuen. ▪ Bi urte geroago, 1994an, URDAIBAICO biosfera-erreserba hegaztientzako bereziki babestu beharreko lekuen sarean (ZEPA) sartu zuten. Ondorioz, zuzenean Europako babestutako naturguneen sarean sartu zen: NATURA 2000. <p>Eako udalerrria Busturialdea eskualdean dago, baina Urdaibaiko Biosfera Erreserbatik at geratzen da. Babestutako gune horretan sartzeko aukera ona izan daiteke Eako garapen iraunkorra mantentzeko, eta bere natur-ingurunea bizirik mantentzeko.</p> <p>Hain zuzen ere, ekintza honetan proposatzen da Urdaibain sartzearen inguruko prozesu bat aurrera eramatea: horren inguruko sarrerak dakartzan alde onak eta txarrak aztertzea, gai honetan adituak direnekin mahai tekniko bat osatzea, egin beharreko prozedura burokartikoa, herritarrei informatzea eta kontsulta batean parte hartzeo aukera irekitzea,...</p>		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Ertaina (2-3 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeoko ardura	Eako Udala, Urdaibaiko Biosfera Erreserbaren Patronatoa, Eusko Jaurlaritza (Bioaniztasunerako Zuzendaritza)		
Finantziarioa	-		

2.4.1 Ekintza
Paper-fabrika ondoko presaren egoera aztertzea eta irtenbide egokia bilatzea.

Lerroa	LE2. UDALERRIAN INTERES EKOLOGIKOA ETA PAISAJISTIKOA DUTEN GUNEA ETA ELEMENTUAK BABESTE ETA HOBETzea.		
Programa	P2.4. Gune degradatuak aztertu eta berreskuratzeko programa		
Deskribapena	<p>1998an IHOBek argitaratutako "EAEko Lurzoruaren Poluzioa eragiten duten Jarduera Potentzialak dituzten Guneen Inbentarioa"-ren arabera, Ean aipatu ezaugarriak biltzen dituzten lau gune daude, bi hondakindegia dira eta beste biak aurri industrialak. Azkenengo horiek antzineko paper-fabrikari dagozkio, haren ondoan egoera txarrean dagoen presa bat dagoelarik.</p> <p>Ekintza honetan proposatzen da urtegiaren egoera aztertzea eta azpiegitura horri irtenbide egokia bilatzea.</p>		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila 7. adierazlea. Lurzoruaren erabilera iraunkorra		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziarioa	Eako Udala		

2.4.2 Ekintza

Olagortako lurpeko meategia, burdinola eta karobia aztertzea eta ondasun bezala sailkatzea.

Lerroa	LE2. UDALERRIAN INTERES EKOLOGIKOA ETA PAISAJISTIKOA DUTEN GUNEA ETA ELEMENTUAK BABESTEVA ETA HOBETZEA.		
Programa	P2.4. Gune degradatuak aztertu eta berreskuratzeko programa		
Deskribapena	Eusko Jaurlaritzako Industria Sailaren arabera, Ean bertan behera utzitako gune bakarra Olagortako lurpeko meategi bat da. Hormigoiz tapiatutako galeria honetan iturri eta uraska moduan funtzionatzen duen ur-irteera bat jarri da. Tamaina txikiko bi hondakindegia daude, ezagutu daitezkeenak. Horretaz aparte, dauden burdinola eta karobia aztertzea eta ondasun bezala sailkatzea proposatzen da.		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Ertaina (2-3 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	7. adierazlea. Lurzoruaren erabilera iraunkorra		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziarioa	Eako Udala		

3.1.1. Ekintza

Dagoen haur-eskola mantentzea eta indartzea, eta ikastetxe bat zabaltzeko aukera aztertzea.

Lerroa	LE3. HERRITARRENTZAKO EKIPAMENDUAK SORTZEA, ETA GARAPEN KULTURALA BULTZATZEA		
Programa	P 3.1. Hezkuntza-ekipamenduak bultzatzeko programa		
Deskribapena	Eako Haur Eskola Publikoa zabaldu berri da, eta 0-3 urte bitarteko zikloan 9 ikasle D hizkuntz-ereduan matrikulatuta zeuden. Ekintza honetan proposatzen da bertako Haur Eskola mantentzea eta sendotzea, eta ikastetxe berri bat zabaltzeko aukera aztertzea.		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Aurreratua	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziarioa	-		

3.2.1 Ekintza

Hirugarren adinekoentzako beharrak aztertzea eta Lagun-etxea izeneko zentroaren zerbitzua bultzatzea.

Lerroa	LE3. HERRITARRENTZAKO EKIPAMENDUAK SORTZEA, ETA GARAPEN KULTURALA BULTZATZEA		
Programa	P 3.2. Gizarte- eta osasun-ekipamenduen kudeaketa mantendu eta zabaltzeko programa		
Deskribapena	<p>2001. urtean, adinekoen multzoa, 65 urtetik goragokoa, populazio osoaren %25,9 zen; eta 1986-2001 epean, esandako adin-taldea %5 hazi da. Herriko adinekoen sektorea gero eta handiagoa dela eta, egoki jotzen da prospekzio-ikerketa bat egitea jakiteko zeintzuk izango diren kolektibo horren etorkizuneko beharrak.</p> <p>Bestaldetik, egun hirugarren adinekoentzako "Lagun etxea" egoitza pribatua martxan dago eta bere zerbitzua bultzatzeko beharra ikusten da.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetsetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Aurreratua	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, "Lagun-etxea" egoitza, Bizkaiko Foru Aldundia (Gizartekintza Saila)		
Finantziarioa	"Lagun-etxea" egoitza, Bizkaiko Foru Aldundia (Gizartekintza Saila)		

3.2.2 Ekintza

Gazte Plan bat abian jartzea, herriko gazteek dituzten beharrak ezagutu eta konpontzeko.

Lerroa	LE3. HERRITARRENTZAKO EKIPAMENDUAK SORTZEA, ETA GARAPEN KULTURALA BULTZATZEA		
Programa	P 3.2. Gizarte- eta osasun-ekipamenduen kudeaketa mantendu eta zabaltzeko programa		
Deskribapena	<p>Euskal erakundeak (Eusko Jaurlaritza, Aldundiak eta Udalak) bai eta gizarte-eragileak eta gazteak beraiek ere elkarrekin ari dira lanean esukal gazteen beharrak konpondu nahian, hala nola lanean hastea, etxebizitza eskuratzea, balioetan hezteak, osasuna, gizarte-ekintza, aisialdia eta kultura, horiek guztiak Gazte Plan ezberdinetan jasotzen dira.</p> <p>Eako kasuan ere, gazteek zenbait azpiegituraren falta botatzen dute, eta oso egokia ikusten da beraien egoera eta beharrak aztetzen dituen Gazte Plan bat abiaraztea.</p>		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetsetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Urremendi-Mendi Nekazaritzako Elkartea		
Finantziarioa	Eako Udala		

3.2.3 Ekintza
Osakidetzako kontsultategiaren zerbitzua bermatzea, eta arreta
espezializatua Gernikan egingo den ospitalera bideratzea.

Lerroa	LE3. HERRITARRENTZAKO EKIPAMENDUAK SORTZEA, ETA GARAPEN KULTURALA BULTZATZEA		
Programa	P 3.2. Gizarte- eta osasun-ekipamenduen kudeaketa mantendu eta zabaltzeko programa		
Deskribapena	Ean Osakidetzako kontsultategia eta farmazia bat badaude. Udalerriari dagokion anbulatoria Lekeitiokoa da, baina urte batzuk barru herritarren arreta espezializatua Gernikan egingo den ospitalean emango da. Herri mailan, kontsultategiaren zerbitzua bermatzea funtzezko aspektua da.		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Ertaina (2-3 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Aurreratua	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Osakidetza-Euskal Osasun Erakundea		
Finantziarioa	Osakidetza-Euskal Osasun Erakundea		

3.3.1 Ekintza

Euskara biziberritzeko plan bat abian jartzea, bere erabilera suspertzeko, batez ere herrigunean.

Lerroa	LE3. HERRITARRENTZAKO EKIPAMENDUAK SORTZEA, ETA GARAPEN KULTURALA BULTZATZEA		
Programa	P 3.3. Hizkuntza-normalizazioa eta garapen kulturala bultzatzeko programa		
Deskribapena	<p>Ean 2 urte eta gehiagoko biztanleriaren gehiena (%81,4) euskalduna da eta erabat erdaldunak direnen kopurua (%8) oso txikia da. Gehiengo euskaldun horretatik, %86 guztiz alfabetatuta dagoela aipatu beharra dago.</p> <p>Ama-hizkuntzaren eta etxean erabiltzen den hizkuntzaren araberako banaketari dagokionez, Ean euskara ama-hizkuntza moduan duen ehunekoa nahiko handia da (%77,5), baina aldiz, hizkuntza hori etxean erabiltzen duen sektoreak garrantzi askoz txikiagoa dauka; %58,6 besterik ez.</p> <p>Busturialdeko beste herri euskaldunetan gertatu legez, Bermion adibidez, egoki jotzen da Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia abian jartzea, bere erabilera suspertzeko, batez ere Eako herrigunean eta uda sasooan.</p>		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziazioa	Eako Udala		

3.3.2 Ekintza

Herriko kultur- zein kirol-eskaintza erabilera anitzeko instalazio batean zentralizatzea.

Lerroa	LE3. HERRITARRENTZAKO EKIPAMENDUAK SORTZEA, ETA GARAPEN KULTURALA BULTZATZEA		
Programa	P 3.3. Hizkuntza-normalizazioa eta garapen kulturala bultzatzeko programa		
Deskribapena	Herriarren aldetik, bereziki gazteen partetik kultur- eta kirol-instalazioak faltan botatzen dira, batez ere neguan. Herrian dagoen kultur-eskaintza garatu, berpiztu eta zentralizatzeko xedez, funtsezkotzat jotzen da erabilera anitzeko instalazio bat eraikitzea. Kiroldegi moduan funtzionatzeaz aparte, beste erabilera ezberdinak eskaintzeko aukera emango luke: ludoteka, batzar- edo hitzaldi gela,...		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Luzea (4-5 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herriarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasita	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziarioa	Eako Udala		

3.3.3 Ekintza

Urte osoan zehar kultur-egitaraua edo -egutegia finkatzea: antzerkia, zinea, ikus-entzunezkoak, herriko jaiak,...

Lerroa	LE3. HERRITARRENTZAKO EKIPAMENDUAK SORTZEA, ETA GARAPEN KULTURALA BULTZATZEA		
Programa	P 3.3. Hizkuntza-normalizazioa eta garapen kulturala bultzatzeko programa		
Deskribapena	Urte osoan ematen diren kultur-ekintza ezberdinen inguruko egutegi edo planifikazio bat egitea proposatzen da ekintza honetan. Ondoko herrietako (Ibarrangelu, Arteaga, Elantxobe) eskaintzarekin koordinazioa egon daiteke kultur-ekintza ezberdinak partekatu eta finantzatzeko.		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetsetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasita	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Bizkaiko Foru Aldundia (Kultura Saila)		
Finantziak	Eako Udala, Bizkaiko Foru Aldundia (Kultura Saila)		

3.3.4 Ekintza
Tabernetako kultur-eskaintza handitzea: bertso-afariak, elkar-komunikazioa,...

Lerroa	LE3. HERRITARRENTZAKO EKIPAMENDUAK SORTZEA, ETA GARAPEN KULTURALA BULTZATZEA		
Programa	P 3.3. Hizkuntza-normalizazioa eta garapen kulturala bultzatzeko programa		
Deskribapena	Gaur egun herriko kultur-eskaintza tabernetan edo esku pribatuetan dago, kulturaren inguruko harremanak bertan ematen direlako. Ekintza honetan proposatzen da Udala eta tabernen arteko elkarlana egotea ostalaritzako ekipamendu horietan ematen den eskaintza handitzeko asmoz: kultur-aktibitateak, elkar-komunikazioa sustatzea, bertso-afariak, euskararen bultzada,...		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetsetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, udalerriko tabernak		
Finantziak	-		

4.1.1 Ekintza

Pizgarri fiskalen bidez, abandonatutako eta hondatutako etxebizitzaren zein baserrien salmenta eta alokairua sustatzea.

Lerroa	LE4. HIRIGINTZA OREKATU BATEN ALDE APUSTU EGITEA, HIRIGUNEEN HOBEKUNTZAREKIN JARRAITUZ ETA IRISGARRITASUNA BULTZATUZ		
Programa	P 4.1. Hirigintza-garapen iraunkorra bultzatzeko programa		
Deskribapena	<p>Lantik erakundeak emandako informazioaren arabera, Eako etxebizitza-parkearen okupazio maila (%46,4) nahiko baxua da eta guztira 395 etxe okupatu gabe daude.</p> <p>Eusko Jaurlaritzako Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Sailak programa aitzindari bat jarri du abian, Euskadiko etxebizitza hutsak mobilizatu eta merkatu librean etxebizitzak eskuratzeko ekonomi baliabide nahikoak ez dituzten pertsonak erabili ditzaten: BIZIGUNE programa.</p> <p>Oinarrian, etxebizitza hutsen jabeek VISESAren esku uzten dituzte etxebizitza huts horiek, eta ordainetan merkatuko errenta jasotzen dute hileko. Errenta zuzentasunez ordainduko zaiela eta kontratua amaitzean etxebizitza egoera onean itzuliko dietela bermatzen die VISESAk etxebizitzaren jabeek; gainera, maizterrei dagokien kudeaketa guztiaz arduratzen da.</p> <p>Halaber, VISESAk ETXEBIDEn (Etxebizitzako Euskal Zerbitzua) izena emanda dagoen pertsona edo bizikidetzaren unitate baten esku utziko du etxebizitza hori, eta beren diru-sarreraren arabera alokairua ordainduko diote VISESAri. Eusko Jaurlaritzako Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Sailak estaltzen du VISESAk etxe-jabeak ordaintzen dion errentaren (merkatukoa) eta hark maizterriari kobratzen dionaren (gizarte-errenta) arteko aldea.</p>		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzea	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Eusko Jaurlaritza (Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Saila)		
Finantziarioa	Eako Udala, Eusko Jaurlaritza (Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Saila)		

4.1.2 Ekintza

Hirigintza-planeamenduko arauak iraunkortasunerako ikuspegitik berrikustea.

Lerroa	LE4. HIRIGINTZA OREKATU BATEN ALDE APUSTU EGITEA, HIRIGUNEEN HOBEKUNTZAREKIN JARRAITUZ ETA IRISGARRITASUNA BULTZATUZ		
Programa	P 4.1. Hirigintza-garapen iraunkorra bultzatzeko programa		
Deskribapena	Ean indarrean dagoen hirigintza-planeamendua 1996ko abuztuan behin betiko onartu ziren Arau Subsidiarioak dira. Etorkizunari begira, aipatu planeamenduaren berrikusketa egitea espero da, eta aukera ona izan daiteke bertan iraunkortasun-irizpideak barnertzeko, eta konkretuki, Ingurumen Eraginaren Baterako Balioztapen Azterketan sartutako neurriak eta gomendioak hertsiki bete eta jarraitzeko.		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Ertaina (2-3 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Bizkaiko Foru Aldundia (Hirigintza eta Udal Harremanen Saila)		
Finantziarioa	Eako Udala		

4.1.3 Ekintza
Bertako herritarrentzat, gazteentzat bereziki, etxebizitza-eskaintza bultzatzea.

Lerroa	LE4. HIRIGINTZA OREKATU BATEN ALDE APUSTU EGITEA, HIRIGUNEEN HOBEKUNTZAREKIN JARRAITUZ ETA IRISGARRITASUNA BULTZATUZ		
Programa	P 4.1. Hirigintza-garapen iraunkorra bultzatzeko programa		
Deskribapena	Paper-fabrikak okupatzen zituen lursailak bi modu ezberdinez sailkatuta daude: industriarako kalifikazioa eta egoitzarako kalifikazioa. Azkenengoari dagokionez, Udalak bertan etxebizitza egiteko asmoa dauka, herriko biztanleek, bereziki gazteek, dituzten premiei erantzuna emateko.		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasita	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziak	Eako Udala		

**4.1.4 Ekintza
Bedaroa auzoko plaza egokitzea.**

Lerroa	LE4. HIRIGINTZA OREKATU BATEN ALDE APUSTU EGITEA, HIRIGUNEEN HOBEKUNTZAREKIN JARRAITUZ ETA IRISGARRITASUNA BULTZATUZ		
Programa	P 4.1. Hirigintza-garapen iraunkorra bultzatzeko programa		
Deskribapena	Bedaroa auzoan dauden eraikuntza guztiak landa-arkitekturakoak dira: familia bakarreko edo biko etxebizitzak, eta bi solairu baino gehiago ez dituztenak. Udalerriko ekialdean dago eta, Natxituan bezala, muino baten gainean dago. Elizaren zein urbanizatu berriko plaza baten inguruan artikulatzen da, eta egoki jotzen da aipatu enparantza egokitzea eta berriztatzea.		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Ertaina (2-3 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	3. adierazlea. Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziarioa	Eako Udala		

4.2.1 Ekintza**Herriguneko zirkulazioaren eta aparkalekuen berregituraketa aztertzea, auto-ilarak eta trafikoari lotutako arazoak konpontzeko helburuz.**

Lerroa	LE4. HIRIGINTZA OREKATU BATEN ALDE APUSTU EGITEA, HIRIGUNEEN HOBEKUNTZAREKIN JARRAITUZ ETA IRISGARRITASUNA BULTZATUZ		
Programa	P 4.2. Mugikortasun iraunkorragoa eta irisgarritasuna sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Bizkaiko Foru Aldundiko Herri Lan eta Garraio Sailaren arabera, 2003an BI-3238 errepidean neurtutako zirkulazio-intentsitatea baxua izan zen. Konkrétuki, Ispaster-Ea errepide tartean batez besteko 1.067 ibilgailu erregistratu ziren egunean. Hala ere, urteko batez besteko horiek ez dute kontuan hartzen udaran izaten diren intentsitate handiak.</p> <p>Gainera, Eako hirigintzako egiturak baldintzatzen du bertako trafikoaren antolamendua ondoko arazoi hauengatik: herrigune txikia eta ibaiaren parean dago, errepide nagusiak herria zeharkatzen du, eta ez dago espazio handirik aparkaleku gehiago egiteko.</p>		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Luzea (4-5 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	9. adierazlea. Garraio azpiegituretan erabilitako udal-azaleraren banaketa		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Bizkaiko Foru Aldundia (Herri Lan eta Garraio Saila)		
Finantziarioa	Bizkaiko Foru Aldundia (Herri Lan eta Garraio Saila)		

4.2.2 Ekintza

Herrigunea eta auzo ezberdinak (Bedaroa, Angelutxu-Natxitua,...) lotzen dituzten bideak oinezkoentzat egokitzea.

Lerroa	LE4. HIRIGINTZA OREKATU BATEN ALDE APUSTU EGITEA, HIRIGUNEEN HOBEKUNTZAREKIN JARRAITUZ ETA IRISGARRITASUNA BULTZATUZ		
Programa	P 4.2. Mugikortasun iraunkorragoa eta irisgarritasuna sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Eako Udalak udalerriko bidezidorrei buruzko foileto bat argitaratu du. Lau ibilbide hauekin, Eako Udalak senderismoa egitera eta paisaiatz, natur-aberastasunaz eta udalerriak daukan kultur ondasunaz gozatzera gonbidatzen du. Lau bide horien ezaugarriak ondoko hauek dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ PR BI 169. "Erregeen bidetik". Luzerako 5 km ditu eta bere intereseko puntuak Natxitua, Iturriña iturria eta harraska, eta Lapatza hondartza dira. ▪ PR BI 170. "Ura jarraituz". Luzerako 7 km ditu eta bere intereseko puntuak antzinako Legartza, Goikoetxe eta Urtubiako errotak eta Urbazterreko basoa dira. ▪ PR BI 168. "Letaniak bidezidorra". Luzerako 3,2 km ditu eta bere intereseko puntuak Eako herrigunea, Via Vía, San Bartolomé eta Talako Ama baselizak dira. ▪ PR BI 168-1. "Ikuspegiez gozatuz". Luzerako 2,5 km ditu eta bere intereseko puntuak ikuspegi panoramikoak, Bedaroa eta karobia dira. 		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	9. adierazlea. Garraio azpiegiturretan erabilitako udal-azaleraren banaketa		
Gauzatze-kontrola	Aurreratua	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Bizkaiko Foru Aldundia (Herri Lan eta Garraio Saila)		
Finantziazioa	Bizkaiko Foru Aldundia (Herri Lan eta Garraio Saila)		

4.2.3 Ekintza

Bizkaibus enpresako zerbitzua handitzea eta herritarren beharrietara egokitzea.

Lerroa	LE4. HIRIGINTZA OREKATU BATEN ALDE APUSTU EGITEA, HIRIGUNEEN HOBEKUNTZAREKIN JARRAITUZ ETA IRISGARRITASUNA BULTZATUZ		
Programa	P 4.2. Mugikortasun iraunkorragoa eta irisgarritasuna sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Bizkaibus enpresako linea bakarrak osatzen du garraio publikoaren zerbitzua Ean:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>A3513. Bilbao-Galdakaoko Ospitalea-Gernika-Lekeitio.</i> Udalerrian dituen geltokiak ondoko hauek dira: Altzibar, Bis, Elorria, Bedaroa eta Burnike. Bere maiztasunak ondorengoak dira: Astegunetan eta larunbatetan: 8 zerbitzu, eta jaiegunetan: 7 zerbitzu <p>Aipatutako Bizkaibus enpresako zerbitzua eskasa da eta dago herritarren beharrietara egokituta. Ekintza honetan proposatzen da Bizkaiko Foru Aldundiko Herri Lan eta Garraio Sailarekin harremanetan jartzea arazo hori konpontzeko.</p>		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	8. adierazlea. Tokiko mugikortasuna eta bidaiarien garraioa		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Ez
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Bizkaiko Foru Aldundia (Herri Lan eta Garraio Saila)		
Finantziarioa	Bizkaiko Foru Aldundia (Herri Lan eta Garraio Saila)		

4.2.4 Ekintza

Udaleko auto baten zerbitzua zabaltzeko aukera aztertzea.

Lerroa	LE4. HIRIGINTZA OREKATU BATEN ALDE APUSTU EGITEA, HIRIGUNEEN HOBEKUNTZAREKIN JARRAITUZ ETA IRISGARRITASUNA BULTZATUZ		
Programa	P 4.2. Mugikortasun iraunkorragoa eta irisgarritasuna sustatzeko programa		
Deskribapena	Garraio publikoaren eskaintza urria eta udalerraren egitura hirukoitza direla eta, auto pribatuaren mendekotasuna oso altua da. Herritik igarotzen den garraio publikoaren zerbitzua hobetu ezean, bitarteko neurriak artikulatu beharra dago kotxe pribatuaren erabilera murrizteko. Horrelako irtenbide bat udaleko auto baten zerbitzua martxan jartzea da. Esperientzia hori Elantxoben eta beste hainbat herritan martxan jarri diren arren, komeniko litzateke horrelako zerbitzua aldeztetik ondo aztertzea.		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	8. adierazlea. Tokiko mugikortasuna eta bidaiarien garraioa		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziarioa	Eako Udala		

4.2.5 Ekintza

Irisgarritasunerako Udal Plan bat abian jartzea.

Lerroa	LE4. HIRIGINTZA OREKATU BATEN ALDE APUSTU EGITEA, HIRIGUNEEN HOBEKUNTZAREKIN JARRAITUZ ETA IRISGARritASUNA BULTZATUZ		
Programa	P 4.2. Mugikortasun iraunkorragoa eta irisgarritasuna sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Mugitzeko arazoak dituzten kolektiboentzako oztopo den guztia zuzentzen eta ekiditen saiatzen da Udala: igogailuak, arrapalak, barandak,... egokituz. Hala ere, egoki ikusten da udalerrian Irisgarritasunerako Udal Plan bat abian jartzea, ondoko neurriak kontuan hartuz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lokal publikoetako sarbideak pixkanaka egokitzea, erreforma-edo errehabilitazio-lanak aprobetxatuz. ▪ Hiri-espazioetako zintarriak eta irtegunek pixkanaka kentzea. ▪ Eraikuntzetan eta hirigintza-garapenetan legezko arau berrien betetzea zorrotz exijitzea. 		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Ertaina (2-3 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	8. adierazlea. Tokiko mugikortasuna eta bidaiarien garraioa		
Gauzatze-kontrola	Hasita	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, ONCE Fundazioa		
Finantziarioa	Eako Udala, ONCE Fundazioa		

5.1.1 Ekintza

Ur edangarriaren kalitatea bermatzea eta berari lotutako azpiegitura berriztatzea, dauden ur-galerak murrizteko.

Lerroa	LE5. NATUR-BALIABIDEEN (URA ETA ENERGIA) KONTSUMOA ZENTZUZKOA IZAN DADILA EGITEA ETA BERAIEN KUDEAKETA HOBETZEA, ETA HONDAKINEN KUDEAKETA HOBETZEA		
Programa	P 5.1. Uraren hornikuntza hobetu eta eraginkor erabiltzeko programa		
Deskribapena	<p>Busturialdeko Ur Patzuergoak 7 Edateko Uren Araztegi (EUA) ditu eskualdean. Horietako bik Eako biztanleek edaten duten ura tratatzen dute:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ajangizko EUAk ondoko herri hauetako urak tratatzen ditu: Ajangiz, Gernika-Lumo, Muxika, Kortezubi, Areaga, Knala, Ibarrangelu, Elantxobe eta Natxitua auzoa. • Eako EUAk herriaren gainerako urak tratatzen ditu. <p>Bedaroa auzoan arazoak dituzte edateko urarekin, ez baitauka behar bezalako arazorik. Ur-hiesek, sute-ahoeak eta kontagailurik gabeko ur-harguneez osatzen dute kontrolatu gabeko ura. Sare Nagusian galdutako ur-bolumenaren %5era iristen dela jotzen du Busturialdeko Ur Patzuergoak. Udal Sarean, aldiz, galera horiek hornitutako %30 baino gehiago omen da.</p> <p>Ur galerak saihesteko eta edateko uraren kalitatea bermatzeko, funtsezkoa da hornidurarako azpiegiturak behar bezala mantentzea eta berriztatzea.</p>		
Lehenetasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Luzea (4-5 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	12. adierazlea: Ur-kontsumoa		
Gauzatze-kontrola	Hasita	Udalak zuzenean gauzatzea	Ez
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Busturialdeko Ur Patzuergoa		
Finantziarioa	Busturialdeko Ur Patzuergoa		

5.1.2 Ekintza

Ur zikin guztiak bildu eta tratatzeko saneamendua herriko auzo guztietara zabaltzea: Natxitua, Bedaroa,...

Lerroa	LE5. NATUR-BALIABIDEEN (URA ETA ENERGIA) KONTSUMOA ZENTZUZKOA IZAN DADILA EGITEA ETA BERAIEEN KUDEAKETA HOBETZEA, ETA HONDAKINEN KUDEAKETA HOBETZEA		
Programa	P 5.1. Uraren hornikuntza hobetu eta eraginkor erabiltzeko programa		
Deskribapena	<p>Eskualde mailan, Laida, Laga, Ibarangelu, Elantxobe eta Ean funtzionatzen ari diren Ur Zikinen Araztegiei Lamiarango Ur Zikinen Araztegia gehitu behar zaie, Busturialdeko gainerako udalerrri guztien araztegi bakarra izango baita. Obra hauek bukatzean, Europak ur zikinak saneatzeko eta arazteko gaietan ezarritako jarraibideetako helburuak beteko dira eskualdean.</p> <p>Udalerrri mailan, herriguneko ur zikinak bideratuta daude, baina oraindik beste auzoetako hondakin-urak araztea falta da.</p>		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Luzea (4-5 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	14. adierazlea. Hondakinak uretara isurtzea		
Gauzatze-kontrola	Aurreratua	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Ez
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Busturialdeko Ur Patzuergoa		
Finantziazioa	Busturialdeko Ur Patzuergoa		

5.1.3 Ekintza
Herritarren sentsibilizazio-kanpainak egitea etxeko ur-kontsumoa
murrizteko.

Lerroa	LE5. NATUR-BALIABIDEEN (URA ETA ENERGIA) KONTSUMOA ZENTZUZKOA IZAN DADILA EGITEA ETA BERAIEEN KUDEAKETA HOBETZEA, ETA HONDAKINEN KUDEAKETA HOBETZEA		
Programa	P 5.1. Uraren hornikuntza hobetu eta eraginkor erabiltzeko programa		
Deskribapena	<p>Busturialdeko Ur Patzuergoak emandako datuak ez daude sektoreka banatuta eta horrek eragozten du biztanleko eta eguneko ur-kontsumoa kalkulatzeko. Hala ere, hornidura sarera abonatuta dauden 796 pertsona edo kolektibo dira; 759 etxeetakoak dira (%95), beste 22 industriakoak (%2,7) eta beste 15 udal administraziokoak (%1,9). Beraz, etxeko ur-kontsumoa udalerrian ur gehien kontsumitzen duela gaude.</p> <p>Horregatik, egokia litzateke aipatu kontsumoa murrizteko kanpainak gauzatzea.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Ertaina (2-3 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua (Urtekoa)		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	12. adierazlea: Ur-kontsumoa		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Ez
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Busturialdeko Ur Patzuergoa		
Finantziarioa	Busturialdeko Ur Patzuergoa		

5.2.1 Ekintza
Energia-kontsumoaren udal kontrola etengabe hobetzea.

Lerroa	LE5. NATUR-BALIABIDEEN (URA ETA ENERGIA) KONTSUMOA ZENTZUZKOA IZAN DADILA EGITEA ETA BERAIEIEN KUDEAKETA HOBETZEA, ETA HONDAKINEN KUDEAKETA HOBETZEA		
Programa	P 5.2. Udalerrian energia zentzuz kontsumitzea eta energia-eraginkortasuna sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Energiaren Euskal Erakundea (EEE-EVE) eta Udalen arteko lankidetzahitzarmentan instituzio biek honako konpromisoa berresten dute: energiaren arazoizko erabilerarekin eta EAEko energia baliabideak aprobetxatzea ahalbidetzen duten jardueren sustapenarekin.</p> <p>Horretarako, EEEk txosten tekniko bat prestatzen du udal-arduradunentzat; bertan, tokian tokiko udalaren energia-egoeraren azterketa egitearekin batera, energiaren alorreko jarduera zehatzak garatzeko proposatzen ditu.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Ertaina (2-3 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	15. adierazlea: Energia-kontsumoa		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Ez
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Energiaren Euskal Eraundea (EEE-EVE)		
Finantziarioa	Eako Udala, Energiaren Euskal Eraundea (EEE-EVE)		

5.2.2 Ekintza

**Espazio publikoetan eta eraikuntza zein instalazio berrien espazio
komunetan kontsumo baxuko energia-sistemak erabiltzea.**

Lerroa	LE5. NATUR-BALIABIDEEN (URA ETA ENERGIA) KONTSUMOA ZENTZUZKOA IZAN DADILA EGITEA ETA BERAIEK KUDEAKETA HOBETZEA, ETA HONDAKINEN KUDEAKETA HOBETZEA		
Programa	P 5.2. Udalerrian energia zentzuz kontsumitzea eta energia-eraginkortasuna sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Merkatuan badira eraikuntzetan eta instalazioetan ipini daitezkeen kontsumo baxuko luminariak. Horiek ekonomia- eta energia-aurrezkiak ekartzeaz gainera, amortizazio-epe laburra dute.</p> <p>Pixkanaka dauden luminariak kontsumo baxukoengatik ordezkatu daitezke, ondoko neurri osagarri hauek ere kontuan hartuz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Argi-fokuen potentzia, intentsitateak eta orientazioa erabilera-orduetara eta kokapenera egokitzea. ▪ Ordu-erregulaziorako sistemak instalatzea, kokapenaren eta ohituren arabera. <p>Gainera, argi-poluzioa murrizten da.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Luzea (4-5 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	15. adierazlea: Energia-kontsumoa		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziarioa	Eako Udala		

5.2.3 Ekintza

Etxebizitza berrien eraikuntzan (batez ere, sustapen publikoetan) energia aurreztu eta eta eraginkor erabiltzeko irzpidetak sartzea.

Lerroa	LE5. NATUR-BALIABIDEEN (URA ETA ENERGIA) KONTSUMOA ZENTZUZKOA IZAN DADILA EGITEA ETA BERAIEN KUDEAKETA HOBETZEA, ETA HONDAKINEN KUDEAKETA HOBETZEA		
Programa	P 5.2. Udalerrian energia zentzuz kontsumitzea eta energia-eraginkortasuna sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Etxebizitzen ziurtapen energetikoak etxebizitza-sektorean energiaren aurreztea eta konfort-maila hobea sustatzea du helburu. Horretarako, eraikinen kalitatea aztertzen da energiaren ikuspuntutik. Ziurtagiri honek energia behar bezala erabiltzen dela bermatzen du, ahalik eta gehien aurrezten dela eta konfort-maila handia duela egiaztatuz.</p> <p>Programa honek eraikinen eraginkortasun termikoa balioesten du modu global batez, eraikinen isolamenduak, eguzki-irabaziak, aire-infiltrazioak, berokuntza eta etxeko ur beroaren sistemak eta hauei lotutako kontrol-sistema kontuan hartuz. Gainera, arkitekto, proiektugile eta ingeniariak egiten duten lana arretaz aztertzen da, hau da, eraikinari energia emateko aukeratu sistemak egoki, eraginkor eta errentagarrienak diren egiztatzeaz arduratzen da.</p> <p>Ziurtagiriak eraikuntza arloko lehiakortasunagatik eta ingurumena eta energia kontserbazioarekiko arduragatik nabarmentzen diren promotore eta eraikitzaileak saritzen ditu. Arkitektoek eta ingeniariak energia aprobetxamendurako prozedura eta teknika modernoak duten ezagutza eta kalitatearen aintzatespena adierazten du.</p> <p>Etorkizuneko erabiltzaileei begira, eraikinean egingo duten inbertsioa ziurtatu eta justifikatzen du ziurtagiriak, konfort-mailaren eta energia-kontsumoaren arteko oreka ezin hobea bermatuz eta energia-kostu zein ingurumen-inpaktu txikiagoa sortaraziz.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Luzea (4-5 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	15. adierazlea: Energia-kontsumoa		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Ez
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Energiaren Euskal Eraundea (EEE-EVE)		
Finantziarioa	Eako Udala, Energiaren Euskal Eraundea (EEE-EVE)		

5.2.4 Ekintza

Gas-sarea udalerriko auzo guztietara sartzeko aukera aztertzea.

Lerroa	LE5. NATUR-BALIABIDEEN (URA ETA ENERGIA) KONTSUMOA ZENTZUZKOA IZAN DADILA EGITEA ETA BERAIEEN KUDEAKETA HOBETZEA, ETA HONDAKINEN KUDEAKETA HOBETZEA		
Programa	P 5.2. Udalerrian energia zentzuz kontsumitzea eta energia-eraginkortasuna sustatzeko programa		
Deskribapena	Gasifikazio-prozesua Eako herrigunean besterik ez da sartu, eta egoki ikusten da zerbitzu hori udalerriko beste auzoetara ere eramatea: Angelutxu, Bedaroa, Natxitua,...		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Luzea (4-5 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	15. adierazlea: Energia-kontsumoa		
Gauzatze-kontrola	Hasita	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, gas zerbitzuaren operadoreak		
Finantziarioa	Eako Udala		

5.3.1 Ekintza

Herritarren sentsibilizazio- eta kontzientziazio-kanpainak burutzea ondoko aspektu hauek bultzatzeko: hondakinen gaikako bilketan zein kontenedoreen erabileran herritarren parte-hartzea eta kolaborazioa, birziklapen-tasak haztearen garrantziaz informatzea.

Lerroa	LE5. NATUR-BALIABIDEEN (URA ETA ENERGIA) KONTSUMOA ZENTZUZKOA IZAN DADILA EGITEA ETA BERAIEK KUDEAKETA HOBETZEA, ETA HONDAKINEN KUDEAKETA HOBETZEA		
Programa	P5.3 Hiri-hondakinen kudeaketan iraunkortasun-izpideak sartzeko programa		
Deskribapena	Herritarrei zuzendutako sentsibilizazio-kanpainak egitea, hiri-hondakin kantitate handiak sortzen dituzten kontsumo-ohiturei buruzko hausnarketa bultzatzeko, adibidez, tamaina txikiko produktuen ontziak, beharrezkoak ez diren ontzi eta bilgarriak, behar den baino produktu-kopuru handiagoa, etab. Ekintzak eragin handiagoa izan dezan, garrantzi berezia emango zaio saltokiek kanpainaren garapenean duten parte-hartzeari.		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	13. adierazlea: Hondakinen sorrera eta kudeaketa		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Ez
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Bizkaiko Foru Aldundia (Ingurumen Saila), Garbiker, S.A.		
Finantziazioa	Bizkaiko Foru Aldundia (Ingurumen Saila), Garbiker, S.A.		

5.3.2 Ekintza

Gaikako bilketako edukiontzien hornidura handitzea, batez ere udaran.

Lerroa	LE5. NATUR-BALIABIDEEN (URA ETA ENERGIA) KONTSUMOA ZENTZUZKOA IZAN DADILA EGITEA ETA BERAIEK KUDEAKETA HOBETZEA, ETA HONDAKINEN KUDEAKETA HOBETZEA		
Programa	P5.3 Hiri-hondakinen kudeaketan iraukortsun-izpideak sartzeko programa		
Deskribapena	Udako sasoiari Eako bitanleriaren tamaina pilo bat handitzen da, eta horren ondorioz sortutako hiri-hondakinen bolumena biderkatzen da. Horregatik, egoki ikusten da gaikako bilketaren zerbitzuak planteatzen dituen beharrak (edukiontzien hornidura, bilketaren maiztasuna,...) aztertzea eta konpontzea aipatu zerbitzua hobetzeko.		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Ertaina (2-3 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	13. adierazlea: Hondakinen sorrera eta kudeaketa		
Gauzatze-kontrola	Hasita	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Ez
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, Bizkaiko Foru Aldundia (Ingurumen Saila), Garbiker, S.A.		
Finantziarioa	Bizkaiko Foru Aldundia (Ingurumen Saila), Garbiker, S.A.		

6.1.1 Ekintza

Kontratazio-pleguetan eta kanpoko zerbitzuen emakidan iraunkortasun-irizpideak integratzeko.

Lerroa	LE6. UDAL ADMINISTRAZIOAREN KUDEAKETAN IRAUNKORTASUNA, KALITATEA ETA PARTE-HARTZEA SUSTATZEA		
Programa	P 6.1 Udal kudeaketan iraunkortasun-irizpideak eta kalitatea barneratzeko programa		
Deskribapena	Udaleko administrazioak bere eguneroko kudeaketan (kontratazio-pleguak, kanpoko zerbitzuak ematea,...) iraunkortasun-irizpideak sartzeko gaitasuna edo ahalmena dauka. Hots, hautatu beharreko teknologietan, zerbitzuetan, enpresetan,... horrelako irizpideak barneratu daitezke.		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	16. adierazlea: Ingurumen-kudeaketako sistemak udalerrian		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziazioa	-		

6.1.2 Ekintza

Udalerrri mailan, Ingurumen Kudeaketako Sistemai buruzko esperientziak garatzea (EKOSCAN,...)

Lerroa	LE6. UDAL ADMINISTRAZIOAREN KUDEAKETAN IRAUNKORTASUNA, KALITATEA ETA PARTE-HARTZEA SUSTATZEA		
Programa	P 6.1 Udal kudeaketan iraunkortasun-irizpideak eta kalitatea barneratzeko programa		
Deskribapena	<p>Ekoscan enpresek honako hauek bideratzeko kontratatu dezaketen zerbitzua da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingurumenaren aldetik prozesuaren zein alderdi hobetu daitekeen identifikatu eta hori nola hobetu jakiteko. • Industria-jarduera orori aplika dakizkiokeen ingurumen-legeak zein diren identifikatu eta zure enpresan zein mailatan betetzen diren ikusteko. • Ingurumena Kudeatzeko Sistema ezartzen hasteko, enpresako ekoizpen-prozesuan Ingurumenaren Etengabeko Hobekuntza finkatzeko. 		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	16. adierazlea: Ingurumen-kudeaketako sistemak udalerrian		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Ez
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, IHOBE-Ingurumen Kudeaketarako Sozietate Publikoa		
Finantziazioa	IHOBE-Ingurumen Kudeaketarako Sozietate Publikoa		

6.2.1 Ekintza

Iraunkortasunerako Udal Foroa jarraitzea eta dinamizatzea, herrian planteatzen diren aspektu ezberdinak jorratu eta eztabaidatzeko.

Lerroa	LE6. UDAL ADMINISTRAZIOAREN KUDEAKETAN IRAUNKORTASUNA, KALITATEA ETA PARTE-HARTZEA SUSTATZEA		
Programa	P 6.2. Udal kudeaketan herritarren informazioa eta parte-hartzea sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Udaltalde 21 Urdaibai-Busturialdea egitasmo bitartez, Ean Iraunkortasunerako Udal Foroari hasiera eman zaio eta zenbait batzar burutu dira, herriko ingurumenaren, gizartearen eta ekonomiaren egoera aztertzeko eta ekintza-plan bati heltzeko. Ekintza honen bidez, aipatu foro horri segimendua ematen zaio herrian izan daitezkeen arazo ezberdinak jorratu eta eztabaidatzeko.</p> <p>Halaber, kontuan hartu behar da udalerrian "hiru herri" daudela sartuta: Eako herrigunea, Natxitua eta Bedaroa, eta azken bi horietako biztanleei esku-harzteko aukera eman behar zaiela.</p>		
Lehentasuna	Altua	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	0		
Adierazleak	-		
Gauzatze-kontrola	Aurreratua	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziazioa	-		

6.2.2 Ekintza
Herritarren eta Udalaren arteko komunikazio-tresnak indartzea:
argitalpenak, web orrialdea,...

Lerroa	LE6. UDAL ADMINISTRAZIOAREN KUDEAKETAN IRAUNKORTASUNA, KALITATEA ETA PARTE-HARTZEA SUSTATZEA		
Programa	P 6.2. Udal kudeaketan herritarren informazioa eta parte-hartzea sustatzeko programa		
Deskribapena	Ekintza honetan proposatzen da Udalaren eta herritarren arteko komunikazio-tresnak edo bideak hobetzea. Zentzu honetan, Udalak zenbait urrats eman ditu jada (bidezidorrei buruzko triptikoa, Natxitubea elkarteko foiletoa,...), baina egoki ikusten da beste aukera ezberdinak ere jorratzea: aldizka, herriko berrien gaineko foileto edo orri bat argitaratzea eta banatzea, udal web orrialdea sortzea,...		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Ertaina (2-3 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	-		
Gauzatze-kontrola	Aurreratua	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziarioa	Eako Udala		

6.2.3 Ekintza

Herritarrek udal aurrekontuen zati batean parte-hartzea eta erabakitzea.

Lerroa	LE6. UDAL ADMINISTRAZIOAREN KUDEAKETAN IRAUNKORTASUNA, KALITATEA ETA PARTE-HARTZEA SUSTATZEA		
Programa	P 6.2. Udal kudeaketan herritarren informazioa eta parte-hartzea sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Tresna honen bidez, herritarrek udalaren aurrekontuari buruzko eztabaidan eta hura lantzeko prozesuan parte har dezakate urtero, alegia, udalak erabakitzen du zenbat baliabide esleituko diren iraunkortasuna hobetzeko eta zertarako erabili diren, beti ere, herritarren iritzia kontuan hartuz.</p> <p>Urtero, apirila eta ekaina bitartean, hainbat tailer antolatu daitezke udalerriko auzoetan, eta udalak aurrekontuan sartuta dauden baliabideen berri ematen die parte hartzen duten herritarrei. Tailer horietan, eztabaida egiten da iraunkortasunari dagokionez zein diren udalerrriaren beharrak jakiteko, eta zerrenda bat egiten da dirua zein ekintza nagusitan inbertitu beharko litzatekeen adieraziz.</p> <p>Aurrerago, iraila eta urria bitartean, egindako proposamenak zehaztasun handiagoz aztertzen dira eta bozketa egiten da garrantzitsuenak aukeratzeko. Amaitzeko, gobernu-taldeak aurrekontuaren proposamenari buruz eztabaidatzen du eta udal-batzan onartzen da.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala (Urtekoa)		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	-		
Gauzatze-kontrola	Hasteko zain	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala		
Finantziarioa	Eako Udala		

6.3.1 Ekintza**Tokiko elkarteekin kolaboratzea iraunkortasunaren gaineko sentsibilizazio-kanpainak sustatzeko.**

Lerroa	LE6. UDAL ADMINISTRAZIOAREN KUDEAKETAN IRAUNKORTASUNA, KALITATEA ETA PARTE-HARTZEA SUSTATZEA		
Programa	P 6.3. Tokiko iraunkortasunari buruzko herritarren sentsibilizazioa sustatzeko programa		
Deskribapena	<p>Egun udalerrian badira hainbat elkarte eta talde interesatuta egon daitezkeenak iraunkortasunaren gaineko kanpainak abian jartzeko, eta espreski Ea zeharkatzen duten erreken egoera ezagutarazi eta hobetzeko.</p> <p>Hain zuzen ere, AZTERTU Ingurumen Hezkuntzako programa bat da eta bere xede nagusia jendea ingurumena zaintzearen garrantziaz ohartaraztea da, ingurua ezagutzera emanaz eta parte hartzea bultzatuz. AZTERTU programaren bultzatzaile nagusia Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Saila da eta bi kanpaina biltzen dira programaren barruan: AZTERKOSTA eta ibaialde.</p> <p>Bi kanpaina horiek inguru desberdinetan burutzen dira: AZTERKOSTA itsasertzean eta ibaialde gure ibaietan. Baina bien xede nagusia inguruaren alde heztea da eta, horregatik, bi kanpainen bidez ingurumenaren balore eta arazoak jendeari hurbilarazi nahi zaizkio. Horretarako, giza talde askorengana iritsi nahi dute: ikasleengana, aisialdiko taldeengana, kirol taldeengana, elkarte ekologistengana, auzo elkarteengana eta abar. Asmoa zera da: talde horiek guztiak euren ingurua aldatzeko eta hobetzeko prozesuetan sartzea.</p>		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Puntuala		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	-		
Gauzatze-kontrola	Aurreratua	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Bai
Gauzatzeko ardura	Eako Udala, gizarte- eta kultur-elkarteak, Eusko Jaurlaritza (Lurralde Antolamendua eta Ingurumen Saila)		
Finantziarioa	Eusko Jaurlaritza (Lurralde Antolamendua eta Ingurumen Saila)		

6.3.2 Ekintza**"Aste Berdea" edo "Iraunkortasunerako astea" urtero ospatzea.**

Lerroa	LE6. UDAL ADMINISTRAZIOAREN KUDEAKETAN IRAUNKORTASUNA, KALITATEA ETA PARTE-HARTZEA SUSTATZEA		
Programa	P 6.3. Tokiko iraunkortasunari buruzko herritarren sentsibilizazioa sustatzeko programa		
Deskribapena	EAEko udalek 2005eko Aste Berdean egindako jarduerak Hirietako Egun Berdeen eta Ingurumenaren Nazioarteko Egunaren esparruan kokatzen dira. Europako Batzordeko Ingurumen Zuzendaritza Nagusiak sustatutako ekimena da, eta ICLEI Garapen Iraunkorrerako Tokiko Gobernuen Sareak koordinatu du. Ekintza ugari antolatzeaz gain, tokiko erakundeen artean informazioa trukatzeko ere sustatu nahi da.		
Lehentasuna	Ertaina	Gauzatze-epea/Ezartze-epea	Laburra (0-1 urte)
Periodikotasuna	Jarraitua		
Zenbatetsitako kostua (eurotan)	-		
Adierazleak	-		
Gauzatze-kontrola	Hasita	Udalak zuzenean gauzatzekoa	Ez
Gauzatzeko ardura	Gernikako Behargintza, IHOBE-Ingurumen Kudeaketarako Sozietate Publikoa		
Finantziakoa	IHOBE-Ingurumen Kudeaketarako Sozietate Publikoa		

4. EKINTZA-PLANAREN SEGIMENDUA

4.1. Aurkezpena

Segimenduak Iraunkortasunerako Ekintza-plana ezartzeko prozesuaren monitorizaziorako tresnak zehaztea du helburu, proposamenen eta beren eraginkortasunaren betetze-maila ebaluatuz. Horren arabera, Ekintza-plana gertatzen diren egoera eta baldintza berrietara egokitu daiteke, udalerriko ingurumenaren eta testuinguru sozio-ekonomikoaren bilakaerara moldatuz.

Segimenduak Iraunkortasunerako Adierazleen Sistema bat du oinarri, aipatu adierazleak udalerriko egoera eta eboluzioa zenbakiz karakterizatzeko gaitasuna duten parametro gisa zehaztuak izanik, eta baita eragile sozialen aldetik eman daitekeen erantzuna iraunkortasunerantz abiatzeko eta egoera hobetzeko ere.

Segimenduak, alde batetik, izaera tekniko bat du, udal teknikariei informazioa emateaz arduratzen dena, eta beste aldetik, komunikatzeko izaera bat du, herritarrak prozesuaren segimendua egitea baimentzen dituen.

4.2. Iraunkortasunerako Adierazleen Sistema

4.2.1. Ezaugarriak

Adierazleen sistema parametro-multzo bat da eta parametro horiek, normalean, urtero lortzen dira. Haien funtzio nagusia da udalerriko ingurumena hobetzeko eta garapen iraunkorraren ereductara zuzendutako prozesuetako funtsezko alderdien bilakaeraren segimendua egitea. Bai eta herritarrei ildo horretatik ematen diren aldaketan berri ematea eta Ekintza-planaren ezarpena sustatzea ere.

4.2.2. Hautatzeko irizpideak

Adierazle gisa hautatutako parametroek ezaugarri hauek eduki behar dituzte:

- Neurgarriak eta epe luzera berriro erabil daitezkeen metodoen bidez lortuak.
- Arrazoizko kostu ekonomikoan erraz lortzeko modukoak, edo ahal izanez gero, prozesu normalizatu baten bidez lor daitezkeenak.
- Diseinatzean kontuan hartu diren alderdien aldaketekiko sentikorrek, gertatzen diren aldaketak adierazteko gai izan daitezen.
- Interpretatzen errazak, hau da, zalantzarik gabe interpreta daitezkeen informazioa ematen dutenak.

- Tokiko administrazioak edo eragile sozialek aldatzeko gaitasuna duten arloei erreferentzia egiten dietenak.
- Orokorrean, adierazleen sistemak udalerraren egoeraren ikuspegi orokorra eta azkarra emateko gai izan behar du.

4.2.3. Metodologi-erreferentziak

Iraunkortasunerako Adierazleen gainean erreferentzia ugariak eta desberdinak badira: OCDEK, OMSEK, UNCHSEK (habitata), EUROSTATEk eta Ingurumenerako Europako Agentziak erabiliak, edo berriki eta zehazkiago Europako Tokiko Agenda 21en prozesuetarako Herri eta Hiri Jasangarrien Kanpainak bultzatutako Europako Adierazle Komunen Sistema.

Espainiako estatu mailan, Udal, Aldundi eta Autonomia Erkidegoetako gobernu desberdinek erabilitako ingurumen adierazleen sistema anitzak ere aurkeztu dira, horien artean honako hauek nabarmenduz: Bartzelonako Aldundiko *Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitaten* Udal Ingurumen Adierazleen Sistema eta Bizkaiko Aldundiak bultzatutakoa.

Esperientzia hauek zera nabarmentzen dute: adierazleen sistema bateratu bat adosteko eta informazioa alderatzeko zailtasuna, adierazleak beraiek lortzeko ezartzen diren metodologiak desberdinak direlako.

Proposatutako Adierazleen Sistemak aurrez zehaztutako ezaugarri orokorrak betetzen ditu, eta bertan adostasun zabal bat duten adierazleen presentzia Ea udalerriko aspektu zehatzen arabera espezifikoki definituak diren beste batzuekin konbinatu da.

4.2.4. Proposatutako Adierazleen Sistema

Eako Tokiko Agenda 21 burutzeko Iraunkortasunerako Adierazleen Sistemak udalerriko egoera Tokiko Agenda 21en prozesuetan murgilduta diren beste udalerriko batzuekin alderatzea du helburu. Zentzu honetan, egoki jotzen da adierazleek izaera komun bat izatea, hots, kontu bera eta modu berean neurtu dezatela. Eako Tokiko Agenda 21 burutzeko Iraunkortasunerako Adierazleen Sistema ondoko modu honetaz zehazten da:

Adierazleen Sistema: ADIERAZLE KOMUNAK

Epigrafe honen pean Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak EAEko udalerriko guztientzat proposatu dituen Tokiko Iraunkortasunerako 12 Adierazle komunak biltzen dira, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik.

Adierazleen Sistema: UDALEKO ADIERAZLEAK

EAEko udalerrri guztien berezitasunak kontuan izanik, adierazle zehatzen sail bat ere proposatu da udalerrriak dituzten beharren arabera egokitzeko. Udalerriarentzako kalkulu zehatzeko adierazleak dira eta udalerriko berezitasunak integratzea dute helburu.

Jarraian proposatutako adierazleen taula sintetiko bat eranstean da, eta horren ondoren adierazle bakoitzari dagokion deskribatzeko fitxa.

4.2.5 ADIERAZLEAK DESKRIBATZEKO FITXAK

EAKO TOKIKO AGENDA 21

IRAUNKORTASUNERAKO ADIERAZLEEN SISTEMAREN AURRERAPENA

EKINTZA-PLANAREN SEGIMENDUA (adierazle komunak gorritz markatuta daude)

ALORRAK	BALIO A	URTEA	UNITATEAK	JOERA
<p>1. POBREZIA ETA GIZARTE-BAZTERKETA</p> <p>Oinarrizko Errentaren prestazioa jasotzen duten udalerriko familien portzentajea</p>	9	2003	%	Ez daukagu daturik
<p>2. LANGABEZIA-TASA</p> <p>Biztanleria aktiboaren barnean dauden langabeen portzentajea.</p>	3,9	2004	%	Beherantza
<p>3. HERRITARREK UDAL-KOMUNITATEAREKIN UDAL-DUTEN GOGOBEETETZE-MAILA</p> <p>Herritarrek beren ustez duten ongizate-maila aztertzen du oro har komunitateari, eta, zehazki, beste alderdi zehatz batzuei dagokienez.</p>	Ez daukagu daturik		% eta batez besteko balioa	
<p>4. EUSKERAREN EZAGUTZA</p> <p>Herritar euskaldunen portzentajea.</p>	81,4	2001	%	Gorantza
<p>5. LANDUTAKO ETA BOTATAKO BASOEN AZALERA</p> <p>Landutako baso-azalera (bertako espezieak) eta zuhaitzak botata dituen azalaren arteko ratioa. Hobe litzateke ratio hori zuhaitz-kopuruaren bidez adieraztea.</p>	964 Ha/ x Ha	1996	Landutako azalera/ Zuhaitzak bota diren azalera	Ez daukagu daturik
<p>6. EREMU PUBLIKO IREKIEN ETA ZERBITZUEN ERABILGARRITASUNA UDALERRIAN</p> <p>Eremu publiko irekietatik (5.000 m² baino gehiago dituztenak eta edozein neurritakoak) eta oinarrizko zerbitzuetatik 300 metrora edo gutxiagora bizi den udalerriko biztanleriaren portzentajea.</p>	Ez daukagu daturik		%	

ALORRAK	BALIO A	URTEA	UNITATEAK	JOERA
<p>7. LURZORUAREN ERABILERA IRAUNKORRA</p> <p>Adierazle honek lurzoruaren erabileran jasangarritasun-mailari buruzko ikuspegi integratua eskaintzen duten alderdiak biltzen ditu: 1) artifizializatutako lurzorua; 2) Utzitako lurrak eta poluituta egon daitezkeenak; 3) Lurzoruaren erabileraren intentsitatea; 4) Garapen berria; 5) Hiriko azalaren berriztapena; 6) Babestutako azalera udalerriko azalera osoarekiko.</p>	2) 5.700	1998	%: 1, 4 eta 6 M ² : 2 eta 5 Bizt./Km ² : 3	Beherantza
<p>8. TOKIKO MUGIKORTASUNA ETA BIDAIARIEN GARRAIOA</p> <p>Adierazle honek udalerriko herritarren mugikortasuna aztertzen du alderdi ugariaren bitartez: 1) Bizilagun bakoitzak egunero egiten duen desplazamendukopurua batez beste; 2) Bizilagun bakoitzak batez beste egindako distantzia; 3) Herritar bakoitzaren desplazamenduen batez besteko iraupena; 4) Desplazamenduaren arrazoia eta asteko erregularatasuna; 5) Desplazamenduak egiteko erabilitako garraibideak eta desplazamendu bakoitzean egindako distantziak.</p>	Ez daukagu daturik		Despl/hab: 1 Km/bizt.: 2 Minutu/bizt:3 %: 4 eta 5	
<p>9. GARRAIO AZPIEGITURETAN ERABILITAKO UDAL-AZALERAREN BANAKETA</p> <p>Udalerrian garraibideen azpiegituretan erabilitako azalaren banaketa ebaluatzen du, garraibide hori zein den kontuan hartuta: 1) Oinezkoek erabiltzeko azalera; 2) Bizikletetarako egokitutako azalera; 3) Garraio publiko kolektiboak erabiltzeko azalera; 4) Motordun ibilgailuek erabiltzeko azalera.</p>	Ez daukagu daturik		%	
<p>10. ZIRKULAZIOAREN INTENTSITATEA BIDE SAREAN</p> <p>Oinarrizko bide sareko puntu adierazgarrietan erregistratutako eguneko batez besteko intentsitateak</p>	1.067	2003	Ibilgailuen kop./egun	Gorantza
<p>11. PARKE MUGIKORRA</p> <p>Ibilgailuen parkea karrozeria motaren arabera (autoak, motozikletak,...)</p>	538	2004	Ibilgailuen kop./1.000 biztanleko	Gorantza
<p>12. UR-KONTSUMOA</p> <p>Udalerriko ur-kontsumoa hainbat ikuspuntutatik aztertzen du: 1) Uraren etxeko kontsumoa; 2) Udalerriko ur-eskaria; 3) Ur-eskari osoaren banaketa sektoreka udalerrian; 4) Banaketa-sarean gertatzen diren galerak, ur-eskari osoaren portzentaje gisa.</p>	1) Ez daukagu daturik 2) 63.864 3) Ez daukagu daturik 4) Ez daukagu	2003	Lit/bizt/egun: 1 M ³ /urte: 2,4 %: 3	Ez daukagu daturik

	daturik			
ALORRAK	BALIO A	URTEA	UNITATEAK	JOERA
<p>13. HONDAKINEN SORRERA ETA KUDEAKETA</p> <p>Adierazle honek sortutako hondakinen bolumena eta horien kudeaketa aztertzen ditu: 1) Hiri-hondakinen sorrera, biztanleko eta eguneko; 2) Hiri-hondakinen kudeaketa: balorizazioa (birziklatzea, gaikako bilketa, errausketa edo zabortegia) 3) Hondakin arriskutsuen sorrera; 4) Hondakin arriskutsuen kudeaketa: balorizatzea eta ezabatzea.</p>	<p>1.- 1,48</p> <p>2.- %11,6 gaikako bilketan; %88,4 transfere ntzia-planta</p> <p>3.- 0</p> <p>4.- Ez daukagu daturik</p>	2003	<p>Kg/biz/egun: 1</p> <p>%: 2 eta 4</p> <p>tona/urte: 3</p>	Sorrera, beherantza; eta gaikako bilketa, gorantza
<p>14. HONDAKINAK URETARA ISURTzea</p> <p>Uraren kalitatea aztertzen du bi ikuspegi hauetatik: 1) Ibaien kalitatea (BMWP´ indizea) eta, dagokionean, koefiziente biotikoa; 2) Hondakin-urak tratatzeko sistemak dituzten udalerriko etxebizitzak: 2.1.) Hondakin-uren saneamendu-sarearekin konektatuta dauden udalerriko etxebizitzak: 2.2.) Hondakin-uren saneamendu-sarearekin konektatuta ez dauden udalerriko etxebizitzak, baina ura tratatzeko sistema egokiak dituztenak.</p>	<p>1) Egoera ona</p> <p>2) Ez daukagu daturik</p>	2003	<p>BMWP´ indizea eta koefiziente biotikoa : 1</p> <p>%: 2</p>	Mantentzen
<p>15. ENERGIA-KONTSUMOA</p> <p>Udalerriko energia-kontsumoa aztertzen du hainbat ikuspuntutatik: 1) Elektrizitatearen eta gas naturalaren etxeko kontsumoa; 2) Udalerriko elektrizitatearen eta gas naturalaren kontsumoa guztira; 3) Udalerriko energia-kontsumoaren banaketa sektoreka.</p>	<p>1) 1.610</p> <p>2) 2.380.912</p> <p>3) Zerbitzuak ; %27,8 Etxekoa; %55,8</p> <p>Industria; %15,6</p> <p>Sailkatu gabekoak %0,7</p>	2003	<p>kWh /bizt/urte:1</p> <p>kWh /urte: 2</p> <p>%:3</p>	Gorantza
<p>16. INGURUMEN-KUDEAKETAKO SISTEMAK UDALERRIAN</p> <p>Udalerriko jardueretan ingurumen-kudeaketako sistemak (ISO 14001, EMAS, Ekoscan, Jasangarritasun txostenak) duten ezarpen-maila aztertzen du: 1) Enpresa handiak eta ertainak; 2) Herri-erakundeak eta 3)GKEak.</p>	1) 0	2004	%	Mantentzen
<p>17. HIRIKO ZARATA</p> <p>OME-k aholkatutakoaz gaindiko soinu-maila jasaten duten biztanleen portzentajea.</p>	Ez daukagu daturik		%	

4.2.5. Adierazleen deskribapena

EAKO ADIERAZLEAK

<i>Adierazle 1</i>			
POBREZIA ETA GIZARTE-BAZTERKETA			
Definizioa	Oinarrizko Errentaren prestazioa jasotzen duten udalerriko familien portzentajea		
Unitateak	%		
Balioa	9	Urtea	2003
Lortzeko metodoa	Udaleko Gizarte Zerbitzuen Sailari Oinarrizko Errentaren prestazioa jasotzen dutenen kopurua eskatzea. Eustat-i eta Udalari familia-unitateen kopurua eskatzea.		
Entitatea	Udaleko Gizarte Zerbitzuen Saila		
Kalkulatzeko metodoa	$\frac{\text{Oinarrizko Errentaren prestazioa jasotzen duten familien kopurua}}{\text{Familia-unitateen kopurua}} \times 100$		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak landu dituen eta EAEko udal guztientzat komunak diren jasangarritasuneko 12 adierazleen barruan dago, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik.		

<i>Adierazle 2</i>			
<i>LANGABEZIA-TASA</i>			
Definizioa	Biztanleria aktiboaren barnean dauden langabeen portzentajea.		
Unitateak	%		
Balioa	3,9	Urtea	2004
Lortzeko metodoa	Langabezia-tasa INEM-i, EGAILAN-i o Eustat-i eskatzea.		
Entitatea	INEM, EGAILAN edo Eustat		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak landu dituen eta EAeko udal guztientzat komunak diren jasagarritasuneko 12 adierazleen barruan dago, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik.		

<i>Adierazle 3</i>	
HERRITARREK UDAL-KOMUNITATEAREKIN DUTEN GOGOBE TETZE-MAILA	
Definizioa	Herritarrek beren ustez duten ongizate-maila aztertzen du oro har komunitateari, eta, zehazki, beste alderdi zehatz batzuei dagokienez: 1) Udalerria, bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian; 2) Etxebizitzaren kalitatea, erabilgarritasuna eta eskuragarritasuna; 3) Bertako lan-aukerak; 4) Natur ingurunearen kalitatea eta kopurua (berdeguneak, ibaiak, etab.); 5) Eraikitako ingurunearen kalitatea (kaleak, espazio publikoak, eraikinen egoera, etab.); 6) Gizarte- eta osasun-zerbitzuen maila; 7) Kultur eta aisialdiko zerbitzuen maila; 8) Ikastetxeen kalitatea; 9) Herri-garraioko zerbitzuen maila; 10) Udal-plangintza egiteko eta erabakiak hartzeko prozesuetan parte hartzeko aukerak; 11) Herritarren segurtasun-maila.
Unitateak	% eta batez besteko balioa
Balioa	Urtea
Lortzeko metodoa	IHOBEk lau urtean behin egindako inkestaren bidez datuak lortzea (udal-ekobarometroa)
Entitatea	Udal-ekobarometroa
Kalkulatzeko metodoa	
Lortu nahi den joera	Handitu
Europarra	Bai
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak landu dituen eta EAEko udal guztientzat komunak diren jasangarritasuneko 12 adierazleen barruan dago, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik.

<i>Adierazle 4</i>			
EUSKERAREN EZAGUTZA			
Definizioa	Herritar euskaldunen portzentajea.		
Unitateak	%		
Balioa	81,4	Urtea	2001
Lortzeko metodoa	EUSTAT-en edo Udalaren erroldaren inkestean bidez datuak lortzea.		
Entitatea	EUSTAT edo Udala		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

<i>Adierazle 5</i>			
LANDUTAKO ETA BOTATAKO BASOEN AZALERA			
Definizioa	Landutako baso-azalera (bertako espezieak) eta zuhaitzak botata dituen azaleraren arteko ratioa. Hobe litzateke ratio hori zuhaitz-kopuruaren bidez adieraztea.		
Unitateak	Landutako azalera/botatako azalera		
Balioa	964 Ha/ x Ha	Urtea	1996
Lortzeko metodoa	Eustat edo Bizkaiko Foru Aldundiko Nekazaritza Saila		
Entitatea	Eustat edo Bizkaiko Foru Aldundiko Nekazaritza Saila		
Lortu nahi den joera	>1 eta handitu		
Europarra			
Oharrak			

Adierazle 6

**EREMU PUBLIKO IREKIEN ETA ZERBITZUEN ERABILGARRITASUNA
UDALERRIAN**

Definizioa	<p>Adierazle honek eremu publiko irekietatik (5.000 m² baino gehiago dituztenak eta edozein neurritakoak) eta oinarrizko zerbitzuetatik 300 metrora edo gutxiagora bizi den udalerriko (herrigunea eta nekazaritza-auzoetako eremu finkatuak) biztanleriaren portzentajea ebaluatzen du. Modu osagarrian, adierazle hau 150 eta 500 metro bitarteko distantzietarako kalkuluak egiteko erabil daiteke.</p> <p>Adierazle honekin egingo diren kalkuluetarako, eremu publiko irekitzat ondokoak hartuko dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ Oinezkoek eta txirrindulariek erabiltzeko parke publikoak, lorategiak edo eremu itrekiak. Zirkulatzeko guneak edo banaketa-lerro berdeak eta hilerriak ez dira kontuan hartuko, behinik behin, edo horien garrantzi historikoa edo kulturala ezartzen ez badute. ▫ Dohain erabiltzeko aire zabaleko kirol-instalazioak. ▫ Ia urte osoan jendeak dohain erabil ditzakeen jabetza pribatuko eremuak: parke pribatuak eta aisialdirako eta aire zabaleko jarduerak egiteko nekazaritzarako lurak (esate baterako, baserri-eskolak). <p>Kontuan hartu beharreko zerbitzuak hauek dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ Lehen mailako osasun-laguntza publikoa (medikuntza orokorreko medikua, familia-medikua, farmaziak, ospitaleak, lehen mailako arreta-zentroak edo beste edozein osasun-zentro publiko). ▫ Gutxieneko maiztasunarekin (ordu erdi) ibiltzen diren garraio publikoko lineak, hiriko autobusaren eta taxien geltokiak bereiziz. ▫ Ikastetxe publikoak (derrigorrezko irakaskuntzako zentro publikoak eta haurtzaindegi publikoak). ▫ Janari-dendak, elikagaiak saltzeko guneak eta okindegiak. ▫ Birziklatzeko zerbitzuak edo instalazioak: gaikako bilketarako edukiontziak, garbiguneak, puntu berdeak. ▫ Finantza-erakundeak. ▫ Kirol-eremuak. ▫ Kultur-eremuak: kultur-etxeak, liburutegiak, gizarte-etxeak, museoak, erakusteta-aretoak, antzokiak, zinema-aretoak, etab. 		
Unitateak	%		
Balioa		Urtea	
Lortzeko metodoa	IHOBek lau urtean behin egiten duen galdeketaren bidez datuak lortzea.		
Entitatea			
Lortu nahi den	Handitu		

joera	
Europarra	Bai
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak landu dituen eta EAEko udal guztientzat komunak diren jasangarritasuneko 12 adierazleen barruan dago, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik.

<i>Adierazle 7</i>			
LURZORUAREN ERABILERA IRAUNKORRA			
Definizioa	<p>Adierazl ehonek lurzoruaren erabileran jasangarritasun-mailari buruzko ikspegi integratua eskaintzen duten alderdiak biltzen ditu: Aztertutako faktoreek hauek barne hartzen dituzte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Artifizializatutako lurzoria: artifizializatutako lurzoruaren ehunekoa udalerrriaren azalera osoarekiko (%). Aurreikusitako hazkundera ere ondoan adieraz daiteke (lurzoru urbanizagarria). 2. Utzitako lurrak eta poluituta egon daitezkeenak: utzitako luraren azalera (m²) eta poluituta egon daitekeena (m²). 3. Lurzoruaren erabileraren intentsitatea: Lurzoruaren erabileraren intentsitatean aurreikusitako bilakaeraren kalkulua ere adieraz daiteke, biztanlerian eta artifizializatutako luzoruan aurreikusitako hazkundera kontuan izanik. <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Biztanle-kopurua artifizializatutako lurzoruaren km²-ko. 3.2. Etxebizitzetarako hiri-lurzoruko baztanle-kopurua etxebizitzetarako hiri-lurzoruaren km²-ko. 4. Garapen berria. Eraikuntza berrien banaketa hauen artean: <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Erabili gabeko lurzoria (%): lehenago eraikitzeke erabili ez diren lurrak (normalean birkalifikatutako lurzoru landatarra). 4.2. Utzita eta poluituta zeuden lurzoruaren berreskurapena (%). 4.3. Gainerako lurzorak (%). 5. Hiriko azaleraren berriztapena: <ul style="list-style-type: none"> ▫ Eraikinak erabat edo partzialki zaharberritzea (azalera osoaren m²-ak eta kopuru osoa), fatxada berri zaien eraikin-kopurua barne). ▫ Utzitako lurzoruak berreskuratzea (orubearen azaleraren m²-ak eta kopuru osoa) hiriko erabilera berrietarako (berdeguneak barne). ▫ Poluitutako lurzoruak berreskuratzea (m² eta kopuru osoa). 6. Babestutako azalera udalerriko azalera osoarekiko (%). 		
Unitateak	<ul style="list-style-type: none"> ▫ %: 1, 4 eta 6 ▫ M²: 2 eta 5 ▫ Ha. Km²: 3 		
Balioa	2) 5.700	Urtea	1998
Lortzeko metodoa	<p>Adierazle-bateria hau kalkulatzeko beharrezko iturriak hauek dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▫ Artifizializatutako lurzoria: Izaera naturala galdu duen lurzoru osoa. Hirigintzako zinegotzigoa. ▫ Udalerrriaren azalera osoa: Udalerrriaren administrazioaren kontrolpean dagoena. EUSTAT edo Hirigintzako zinegotzigoa. ▫ Utzitako lurzoruak: Erabilera produktiborik ez duen artifizializatutako lurzoria (etxebizitzak, industriaik edo zerbitzuak). Hirigintzako zinegotzigoa. 		

	<ul style="list-style-type: none">▫ Poluituta egon daitezkeen lurzorua: IHOBE▫ Biztanleak: Udal-errola.▫ Etxebizitzetarako hiri-lurzorua: Hirigintzako zinegotzigoa.▫ Etxebizitzetarako hiri-lurzoruko biztanleak: Udal-errola.
Entitatea	
Lortu nahi den joera	<ul style="list-style-type: none">▫ Handitu: 3.1, 3.2, 4.2, 4.3, 5 eta 6▫ Txikiagotu: 1, 2 eta 4.1
Europarra	Bai
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak landu dituen eta EAEko udal guztientzat komunak diren jasagarritasuneko 12 adierazleen barruan dago, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik.

<i>Adierazle 8</i>		
TOKIKO MUGIKORTASUNA ETA BIDAIARIEN GARRAIOA		
Definizioa	Adierazle honek udalerriko herritarren mugikortasuna aztertzen du alderdi ugariaren bitartez: 1) Bizilagun bakoitzak egunero egiten duen desplazamendu-kopurua batez beste; 2) Bizilagun bakoitzak batez beste egindako distantzia; 3) Herritar bakoitzaren desplazamenduen batez besteko iraupena; 4) Desplazamenduaren arrazoia eta asteko erregularitasuna; 5) Desplazamenduak egiteko erabilitako garraiobideak eta desplazamendu bakoitzean egindako distantziak.	
Unitateak	<ul style="list-style-type: none"> • Despl/hab: 1 • Km/bizt.: 2 • Minutu/bizt:3 • %: 4 eta 5 	
Balioa		Urtea
Lortzeko metodoa	IHOBEk lau urtean behin egiten duen galdeketaren bidez datuak lortzea (udal-ekobarometroa)	
Entitatea		
Lortu nahi den joera	<ul style="list-style-type: none"> • Txikiagotu: 1, 2, 3 eta desplazamendu pribatuak. • Handitu: motorrik gabeko desplazamenduak eta desplazamendu kolektiboak. 	
Europarra	Bai	
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak landu dituen eta EAEko udal guztientzat komunak diren jasangarritasuneko 12 adierazleen barruan dago, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik.	

<i>Adierazle 9</i>		
GARRAIO AZPIEGITURETAN ERABILITAKO UDAL-AZALERAREN BANAKETA		
Definizioa	Adierazle honek udalerrian garraiobideen azpiegituretan erabilitako azaleraren banaketa (%) ebaluatzen du, garraiobide hori zein den kontuan hartuta: 1) Oinezkoek erabiltzeko azalera (erabilera ugariko kaleak, baina oinezkoek lehentasuna izango dutenak -alderantzizko lehentasuna- eta espaloiak); 2) Bizikletetarako egokitutako azalera (bizikletetarako bideak); 3) Garraio publiko kolektiboak erabiltzeko azalera (autobusen bideak edo trenbideak) ; 4) Motordun ibilgailuek erabiltzeko azalera (hiri barneko eta hiri arteko errepedeak), garraio publiko kolektiboak erabiltzeko azalera alde batera utzita.	
Unitateak	%	
Balioa		Urtea
Lortzeko metodoa	Adierazle hau kalkulatzeko hiru metodo erabil daitezke: <ul style="list-style-type: none"> ▫ Udalerriko kartografia digitaleko sistemen bidez datuak lortzea (GIS). ▫ Katgoria bakoitzak erabiltzeko azaleraren kalkulua udalerriko kartografia zehatza erabiliz. ▫ Tokian tokiko lanen bidez datuak lortzea. 	
Lortu nahi den joera	<ul style="list-style-type: none"> • Handitu: 1, 2 eta 3 • Txikiagotu: 4 	
Europarra	Ez	
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak landu dituen eta EAEko udal guztientzat komunak diren jasangarritasuneko 12 adierazleen barruan dago, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik.	

<i>Adierazle 10</i>			
ZIRKULAZIOAREN INTENTSITATEA BIDE SAREAN			
Definizioa	Oinarrizko bide sareko puntu adierazgarrietan erregistratutako Eguneko Batez besteko Intentsitateak (EBI)		
Unitateak	Ibilgailu-kopurua/egun		
Balioa	1.067	Urtea	2003
Lortzeko metodoa	Bizkaiko Foru Aldundiko Herri Lan eta Garraio Sailari eskatzea (Urteko Txostena).		
Entitatea	Bizkaiko Foru Aldundiko Herri Lan eta Garraio Saila		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

<i>Adierazle 11</i>			
PARKE MUGIKORRA			
Definizioa	Ibilgailuen parkea karrozeria motaren arabera (autoak, motozikletak,...)		
Unitateak	Ibilgailu-kopurua karrozeriamotaren arabera		
Balioa	538	Urtea	2004
Lortzeko metodoa	Udalerriko ibilgailu-kopuru osoa EUSTAT-en edo Zirkulaziozergaren gaineko zerrendaren bidez lortua.		
Entitatea	Udala edo Eustat		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

<i>Adierazle 12</i>			
UR-KONTSUMOA			
Definizioa	Adierazle honek udalerriko ur-kontsumoa hainbat ikuspuntutatik aztertzen du: 1) Uraren etxeko kontsumoa; 2) Udalerriko ur-eskaria (altako hornidura) ; 3) Ur-eskari osoaren banaketa sektoreka udalerrian. Ondoko sektoreak hartu dira kontuan: etxekoa, zerbitzuak, industria, udalerria, nekazaritza; 4) Banaketa-sarean gertatzen diren galerak, ur-eskari osoaren portzentaje gisa.		
Unitateak	<ul style="list-style-type: none"> • Lit/bizt/egun: 1 • M³/urte: 2,4 • %: 3 		
Balioa	1) Ez daukagu daturik 2) 63.864 3) Ez daukagu daturik 4) Ez daukagu daturik	Urtea	2003
Lortzeko metodoa	Adierazle hau kalkulatzeko informazio-iturriak hauek dira: <ul style="list-style-type: none"> • Uraren etxeko kontsumoa (fakturatutako ur-bolumena); udalerriko ur-horniketaz arduratzen den enpresa. • Ur-eskaria guztira; udalerriko ur-horniketaz arduratzen den enpresa (ur-hartune pribatuak ere barne hartu behar dira, datu hori eskaragarri dagoen kasuetan behinik behin, bai eta nekazaritzaren sektoreko ur-eskaria ere). • Ur-eskariaren banaketa sektoreka: udalerriko ur-horniketaz arduratzen den enpresa, eta ureztatzaile-elkarteak nekazaritzaren sektorerako. • Biztanleak: Udal-errola. 		
Entitatea	Busturialdeko Ur Patzuergoa		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak landu dituen eta EAEko udal guztientzat komunak diren jasangarritasuneko 12 adierazleen barruan dago, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik.		

Indicador 13			
HONDAKINEN SORRERA ETA KUDEAKETA			
Definizioa	Adierazle honek sortutako hondakinen bolumena eta horien kudeaketa aztertzen ditu: 1) Hiri-hondakinen sorrera, biztanleko eta eguneko (Kg/bizt./egun); 2) Hiri-hondakinen kudeaketa: balorizazioa (birziklatzea, gaikako bilketa, errausketa edo zabortegia) 3) Hondakin arriskutsuen sorrera; 4) Hondakin arriskutsuen kudeaketa.		
Unitateak	<ul style="list-style-type: none"> - Kg/bizt./egun: 1 - %: 2 eta 4 - Tona/urte: 3 		
Balioa	1) 1,48 2) %11,6 gaikako bilketan; %88,4 transferentzia-planta 3) 0 4) Ez daukagu daturik	Urtea	2003
Lortzeko metodoa	Adierazle hau kalkulatzeko informazio-iturriak hauek dira: <ul style="list-style-type: none"> • Hiri-hondakinen sorrerari eta kudeaketari buruzko datuak. Hiri-hondakinen bilketari (ohikoa, gaikakoa eta puntu berdeak) eta kudeaketari buruzko datuak eskatzea Mankomunitateei (Guipuzkoa), Koadrilei (Araba) et Garbikerri (Bizkaia). Gerta daiteke datuak ez agertzea udalerrien arabera bereizita; hala bada, biztanle bakoitzeko batezbestekoa aterako da. • Hondakin arriskutsuen sorrerari eta kudeaketari buruzko datuak: Eusko Jaurlaritzari (Ingurumen Sailburuordeza) eskatzea udalerrian dauden eta Hondakin Arriskutsuen Sortzailatzat sailkatu diren industriek adierazitako Hondakin Arriskutsuen kopurua. 		
Entitatea	Eako Udala, Bizkaiko Foru Aldundiko Ingurumen Saila		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu: 1, 3, zabortegia eta ezabatzea. Handitu: balorizazioa.		
Europarra	Ez		
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak landu dituen eta EAeko udal guztientzat komunak diren jasangarritasuneko 12 adierazleen barruan dago, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik.		

<i>Adierazle 14</i>			
HONDAKINAK URETARA ISURTZEA			
Definizioa	<p>Uraren kalitatea aztertzen du bi ikuspegi hauetatik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibaien kalitatea (BMWP' indizea) eta, dagokionean, koefiziente biotikoa. 2. Hondakin-urak tratatzeko sistemak dituzten udalerriko etxebizitzak: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Hondakin-uren saneamendu-sarearekin konektatuta dauden udalerriko etxebizitzak. 2.2. Hondakin-uren saneamendu-sarearekin konektatuta ez dauden udalerriko etxebizitzak, baina ura tratatzeko sistema egokiak dituztenak. 		
Unitateak	<p>- BMWP' indizea eta Koefiziente biotikoa: 1 - %: 2</p>		
Balioa	<ol style="list-style-type: none"> 1) Egoera ona 2) Ez daukagu daturik 	Urtea	2003
Lortzeko metodoa	<p>Adierazle honetarako informazio-iturriak hauek dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ibaien kalitateari (BMWP' indizea) eta estuarioetako eta kostaldeko urari (Koefiziente biotikoa) buruzko datuak: Eusko Jarlaritzari (Ingurumen Sailburuordetzari) eskatuko zaio udalerritik gertuko estazioei dagokien informazioa. Batzuetan, Foru Aldundiek ere izan dezakete horrelako informazioa. • Hondakinen-uren saneamendu-sarearekin lotuta dauden udalerriko etxebizitzei buruzko datuak. • Udalerriko etxebizitzak: Hirigintzako zinegotzigoa. 		
Entitatea	Busturialdeko Ur Patzuergoa		
Lortu nahi den joera	<p>Hobetu: 1 Handitu: 2</p>		
Europarra	Ez		
Oharrak	<p>Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak landu dituen eta EAEko udal guztientzat komunak diren jasagarritasuneko 12 adierazleen barruan dago, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik.</p>		

<i>Adierazle 15</i>			
ENERGIA-KONTSUMOA			
Definizioa	<p>Adierazle honek udalerriko energia-kontsumoa (elektrizitatea eta gas naturala) aztertzen du hainbat ikuspuntutatik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elektrizitatearen eta gas naturalaren etxeko kontsumoa. 2. Udalerriko elektrizitatearen eta gas naturalaren kontsumoa guztira. 3. Udalerriko energia-kontsumoaren banaketa sektoreka. Kontuan hartu beharreko sektoreak: etxekoa, zerbitzuak, industria, udalerria, garraioa, nekazaritza. 		
Unitateak	<ul style="list-style-type: none"> - tpb/bizt/urte: 1 - tpb/urte: 2 - %:3 		
Balioa	1) 1.610 2) 2.380. 912 3) Zerbitzuak; %27,8 Etxekoa; %55,8 Industria; %15,6 Sailkatu Gabekoak; %0,7	Urtea	2003
Lortzeko metodoa	<p>Adierazle hau kalkulatzeko informazio-iturriak hauek dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gas naturalaren eta elektrizitatearen kontsumoa; enpresa hornitzaileei sektoreen arabera izan den kontsumoaz galde daiteke. • Biztanleak: Udal-errola. 		
Entitatea	Iberdrola, Gasaren operadoreak		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak	<p>Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak landu dituen eta EAEko udal guztientzat komunak diren jasangarritasuneko 12 adierazleen barruan dago, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik.</p>		

<i>Adierazle 16</i>			
INGURUMEN-KUDEAKETAKO SISTEMAK UDALERRIAN			
Definizioa	Adierazle honek udalerriko jardueretan ingurumen-kudeaketako sistemek (ISO 14001, EMAS, Ekoscan, Jasangarritasun txostenak) duten ezarpen-maila aztertzen du. Arlo hauek hartuko dira kontuan: 1. Enpresa handiak eta ertainak; 2. Herri-erakundeak 3. GKEak.		
Unitateak	%		
Balioa	1), 2) eta 3) 0	Urtea	2004
Lortzeko metodoa	Adierazle hau kalkulatzeko informazio-iturriak hauek dira: - Ingurumen-kudeaketako sistemak dituzten enpresa handiak eta ertainak: IHOBE. - Ingurumen-kudeaketako sistemak dituzten herri-erakundeak: Udala, IHOBE. - Ingurumen-kudeaketako sistemak dituzten GKEak: Udala, IHOBE. - Enpresa handi eta ertainen, herri-erakundeen eta GKEen kopurua: Udala.		
Entitatea	IHOBE-Ingurumen Kudeaketarako Sozietate Publikoa		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Bai		
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak landu dituen eta EAEko udal guztientzat komunak diren jasangarritasuneko 12 adierazleen barruan dago, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik.		

<i>Adierazle 17</i>		
HIRIKO ZARATA		
Definizioa	OME-k aholkatutakoaz gaindiko soinu-maila jasaten duten biztanleen portzentajea.	
Unitateak	%	
Balioa		Urtea
Lortzeko metodoa	Kalitate akustikoari buruzko ikerketak eta Udaleko zerbitzuei informazioa eskatzea.	
Entitatea	Ingurumen Saila	
Lortu nahi den joera	Txikiagotu	
Europarra	Ez	
Oharrak		